

Stjørdal kommune

BUDSJETT 2021 og økonomiplan 2021-2024

Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør
23.10.20

Innhold

1 Forslag til innstilling budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024.....	1
2 Rammevilkår / overordnede føringer.....	2
2.1 Hovedmål for kommunen 2021 til 2024, og føringer vedtatt 18. juni 2020.....	2
2.1.1 Vedtak	2
2.2 Krav og forventninger fra kommunedirektør	4
2.3 Finansielle måltall	5
2.4 FNs bærekraftsmål og klima og miljø i økonomiplan 2021-2024 og budsjett 2021	6
2.4.1 Ramme til klima- og miljøtiltak.....	7
3 Faktadel.....	8
3.1 Befolkningsutvikling.....	8
3.2 Klimaregnskap	9
3.3 Status drift	10
4 Inntektsgrunnlag.....	11
4.1 Innledning.....	11
4.2 Rammetilskudd og skatter (inntektssystemet for kommunesektoren)	11
4.3 Generelle statstilskudd	13
4.4 Finansinntekter	13
4.5 Egenbetaling	14
4.6 Andre inntekter	15
5 Utgiftsgrunnlag.....	16
5.1 Innledning.....	16
5.2 Lønns- og prisutvikling	16
5.3 Pensjonskostnader.....	16
5.4 Øvrige budsjettforutsetninger 2021	17
6 Investeringer	18
6.1 Investeringsplan 2021-2024, tallgrunnlag	18
6.2 Investeringsplan 2021-2024, kommentarer prosjekt.....	20
6.3 Oppsummering investeringer.....	26
6.4 Investeringsbudsjett, bevilgningsoversikt A og fordeling pr etat	26
7 Kapitalutgifter.....	28
7.1 Grunnlag kapitalutgifter.....	28
7.2 Renter og avdrag i planperioden inklusive rentekostnader nye låneopptak	28
7.3 Lånegjeldens utvikling 2019 -2024 fordelt på låneformål	29
8 Rammer budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024	30
8.1. Innledning.....	30
8.2 Grunnlag nye driftsrammer 2021	31
8.3 Grunnlag driftsrammer (bevilgningsoversikt A) og fordeling (bevilgningsoversikt B	33
8.4 Driftsoversikt 2019- 2024	35
8.5 Disposisjonsfond.....	37
9 ETATSDEL.....	38
9.1 Kommunedirektør, økonomi og HR- og innovasjon	38
9.1.1 Kort beskrivelse av enhetene	38
9.1.2 Økonomisk ramme kommunedirektør – økonomi - HR- og innovasjonsenheten	38
9.2 Etat oppvekst.....	40
9.2.1 Kort beskrivelse av etaten	40
9.2.2 Økonomisk ramme etat oppvekst	41

9.3 Etat omsorg	45
9.3.1 Kort beskrivelse av etaten	45
9.3.2 Økonomisk ramme etat omsorg	46
9.4 Etat teknisk drift	48
9.4.1 Kort beskrivelse av etaten	48
9.4.2 Økonomisk ramme etat teknisk drift	48
9.5 Etat kultur	51
9.5.1 Kort beskrivelse av etaten	51
9.5.2 Økonomisk ramme etat kultur	51
9.6 Kirker og øvrige	54
9.7 Politisk	55

1 Forslag til innstilling budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Med grunnlag i budsjettdokumentet som følger saken, legger kommunedirektør herved fram forslag til budsjettvedtak for 2021 og økonomiplan 2021-2024. Kommunedirektøren (KD) innbyr formannskapet til å legge saken frem for kommunestyret med slik innstilling:

1.
 - a. Forslag til investeringsbudsjett for Stjørdal kommune for 2021 vedtas slik det fremgår av bevilgningsoversikt investering A (kap 6.4), og for enkeltinvesteringer i tråd med kapittel 6.1.
 - b. Kommunestyret slutter seg til de tiltak som KD har foreslått i framlegget til driftsbudsjett for 2021 vedrørende økte inntekter og reduserte utgifter (kap 9).
 - c. Stjørdal kommunes driftsbudsjett 2021 vedtas som nettorammer fordelt på følgende ansvarsområder i henhold til bevilgningsoversikt drift B:

Driftsrammer, tall i tusen	2021
Rådmann/økonomi/HR- og innovasjon	65 080
Oppvekst	571 961
Omsorg	84 641
Teknisk Drift	99 144
Kirker og øvrige ansvarsomr.	15 395
Politiske organ	12 330
Kultur	47 265
Sum driftsrammer	895 816
Finans (fra bevilgningsoversikt drift A)	-895 816

- d. Stjørdal kommune tar opp lån til investeringer på kr 319 122 000,- og startlån på kr 80 000 000,- for budsjettåret 2021.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale lånetidspunkt og lånevilkår, og til å inngå låneavtaler for kommunens innlån og utlån. KD gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.
3. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.
4. Kommunestyret vedtar nye gebyrer og betalingssatser for tjenester i Stjørdal kommune gjeldende fra og med 1.1.2021 slik dette fremgår av vedlegg «Gebyrer og betalingssatser 2021».
5. Kommunestyret tar KDs forslag til økonomiplan for kommunens alminnelige virksomhet for årene 2022-2024 til orientering, idet det vedtas at økonomiplanen skal være økonomisk retningsgivende for kommunens etater.
6. Festeavgiften for gravlunder indeksreguleres årlig i tråd med konsumprisindeksen (SSB).
7. Kommunestyret vedtar at følgende finansielle måltall skal gjelde for planperioden:
 - Netto driftsresultat (korrigert) skal være minimum 1,5 %
 - Netto låneopptak, ekskl. selvfinansierende lån, i økonomiplanperioden (4 år) skal ikke overstige 5 % av driftsinntektene
 - Disposisjonsfondet skal være over 8 % av driftsinntektene

Kommunedirektøren i Stjørdal, 23.10.2020

2 Rammevilkår / overordnede føringer

For overordnede strategier i planperioden, både for kommunen og for etatene, vises det til kommunedirektørens (KDs) strategidokument og vedtak i strategidebatten 18. juni 2020 (PS 59/20). KD har i ettertid sett seg nødt til å gjøre noen justeringer, basert på nye befolkningstall pr 1. juli 2020 og nye befolkningsprognoser (se kap 3.1). Videre ble statsbudsjettet lagt frem 7.oktober, med noe lavere frie inntekter enn hva som var forutsatt. Dette henger sammen med at skatteanslagene og skatteøret for kommunesektoren økes i 2021. I og med at skatteinntektene fordeles etter skatteinngangen i den enkelte kommune, så kommer Stjørdal noe dårlig ut.

I statsbudsjettet for 2021, legges det opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 1,6 mrd. kroner, hvilket er nederst i det intervallet som ble angitt i kommuneproposisjonen for 2021. Kommunal deflator (hva staten kompenserer for pris- og lønnsvekst for 2020) ble på 2,7 %.

Stjørdal kommune har igjennom statsbudsjettet fått en nedgang i de frie inntektene på 8 mill. Hvis en korrigerer for ekstra koronapenger i 2020 og oppgaveendringer, er det en vekst på 21 mill, noe som utgjør 2,1 %. Økningen skal blant annet dekke lønns- og prisvekst på 2,7 % og demografivekst. Oppsummert vil dette bety en realnedgang i frie inntekter for Stjørdal.

Dette og øvrige forhold er nærmere beskrevet i kapittel 4.2 rammetilskudd og skatter.

I forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet ble skatteinntektene for kommunesektoren oppjustert med 1,8 mrd. kroner for 2020. Lønnsveksten for 2020 er i statsbudsjettet oppjustert med 0,2 prosentpoeng til 1,7 %, mens prisveksten er oppjustert til 1,5 %. Dette gir en justert kommunal deflator for 2020 med 1,6 %, opp fra 1,4 % meldt i kom.prop mai 2020. Lønns- og prisveksten er likevel betydelig lavere enn i nasjonalbudsjettet for 2020, og regjeringen anslår nå virkningen av den lavere lønns- og prisveksten for kommunesektoren til 8,2 mrd. kroner, ned fra 9,1 mrd. kroner i kommuneproposisjonen.

Budsjettdokumentet for Stjørdal kommune har fokus på alle budsjетtrammer (både drift- og investeringsbeløp), og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

Nedenstående kapittel 2.1 er de føringer som ble gitt gjennom vedtaket.

2.1 Hovedmål for kommunen 2021 til 2024, og føringer vedtatt 18. juni 2020

2.1.1 Vedtak

Hovedmålene for kommunen, slik de fremgår av vedtak for inneværende økonomiplan stadfestes. Dette gjelder:

- a) Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle dets lokalsamfunn.
- b) Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning ovenfor næringslivet.
- c) Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjетtrammer, uten innføring av eiendomsskatt, og levere gode tjenester innenfor disse.
- d) Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak.

Videre ble følgende hovedmål vedtatt for planperioden:

- 1) Stjørdal kommune skal være en god kommune å bo, arbeide og leve i. Stjørdal kommune skal tilby gode tjenester til sine innbyggere i ulike faser av livet.
- 2) Helt grunnleggende er god økonomistyring. Det skal tilstrebes et netto driftsresultat på minimum 1,5 % korrigert for variable engangsinntekter, og et bærekraftig nivå på nye låneopptak. For inneværende periode foreligger det særskilte forhold at netto driftsresultat, også korrigert for engangsforholdene, i årene før 2023 da må ligge høyere for å komme ned på dette nivået ved utgangen av SIO-perioden. Når disposisjonsfondet når den fra KS anbefalte størrelse, skal overskudd ut over dette gå til egenkapital i investeringer. Det skal ikke innføres eller forberedes innført eiendomsskatt i perioden, hverken på boliger, fritids- eller næringseiendom.
- 3) Stjørdal skal ha de høyeste ambisjoner om en bymessig utvikling av sentrum. Sentrum skal utvikles til en god plass å leve og besøke. Satsingen på å bli arrangementskommune nr.1 videreføres og forsterkes. Nye skritt skal tas mot etableringen av et høyhus på tomte nord for Kimen, og en utvikling av dette kvartalet og Halsenbanen i sin helhet vil ha prioritet. Det skal ikke innføres parkeringsavgift på gatenivå i inneværende 4-årsperiode.
- 4) Stjørdal skal fortsatt ta hele kommunen i bruk, med en målsetting om vekst i alle grendesamfunn. En nærmere avgrensning av disse grendene fastsettes ved kommuneplanens arealdelrullering. Der hvor man ser at denne veksten ikke oppnås skal det tas initiativ til tiltak for å motvirke en negativ befolkningsutvikling. Hegra Ungdomsskole skal bestå. I de lokalsamfunn hvor kommunen har en skole og en barnehage i dag skal det også være det i framtiden.
- 5) Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak. Det skal iverksettes klimatiltak innenfor alle sektorer, og de tiltakene som gir mest effekt per krone skal prioriteres. Jordvernet skal håndheves strengt, og i de tilfeller hvor dyrkajord nedbygges skal denne erstattes.
- 6) Stjørdal skal praktisere religionsfrihet. Dette innebærer en ja-holdning til samhandling mellom kommunen og kirker/andre trossamfunn.

Budsjett- og økonomiplanforslaget skal ta utgangspunkt i opprinnelig vedtatt budsjett for 2020 og forklare og foreslå alle endringer med utgangspunkt i dette. Videre legges det til grunn at det i salderingene framover, kun skal foretas endringer knyttet til forhold som ikke var- eller ikke burde være kjent ved budsjetteringstidspunktet. Budsjett- og økonomiplanforslaget må videre struktureres på en måte som løfter fram kommunens overordnede og særlig prioriterte mål. Herunder tiltak og måloppnåelse innenfor disse.

Kommunestyret anerkjenner at man for budsjett- og økonomiplanbehandlingen i høst står foran en krevende situasjon aktualisert av koronakrisen samtidig som skatteinngangen går ned. Usikkerheten for kommuneøkonomien stiger og volumproduksjonen i grunnleggende tjenester øker mer enn forutsatt.

Det vi står overfor i budsjett- og økonomiplanarbeidet for 2021-2024 tilsier at det er nødvendig med en omorganiseringsprosess i den hensikt å foreta en totalgjennomgang av driften, og kommunedirektøren gis i oppdrag å iverksette dette. Dels avgrenset- og dels vurdert opp mot målsettingene foran må derfor tiltakene som så langt er foreløpig vurdert gis en langt grundigere vurdering og avveining før innstilling til høsten. Samtidig må de suppleres. Det nevnes noen, men ikke uttømmende elementer det må sees nærmere på:

- Den utløsende årsaken til det identifiserte tiltaksbehovet, den økte volumproduksjonen i de grunnleggende tjenestene, må ettergås for om mulig å begrenses. Videre må alle forslag til økninger underlegges en kritisk gjennomgang før innstilling.
- Effektivisering av administrasjon og ledelse på alle nivå må vurderes.
- En sammenligning mot beste praksis i andre kommuner av samlet merkantil kapasitet (både sentralisert og desentralisert i tjenestene våre) og i alle tilfeller en vurdert reduksjon av disse kapasitetene gjennomføres.
- Bruk av sammenlignende verktøy for å identifisere tjenesteområder hvor Stjørdal ligger høyt i ressursbruk sammenlignet med andre kommuner. Dette som et utgangspunkt for nærmere spesifikke tiltaksvurderinger.
- Inntektsøkende tiltak innen kommunens virksomhet.
- Midler prioriteres til lovpålagte oppgaver. Ikke-lovpålagte oppgaver og årsverk både innenfor og utenfor kjernevirksomhetene vurderes.
- Satsing på innovasjon og teknologi som et verktøy for både økt kvalitet og reduserte kostnader/årsverk må videreføres, men det kan vurderes andre organiseringsformer.
- Et sammenfall mellom budsjettansvar og tildelings/vedtaksmyndighet, men hvor forvaltningskompetanse må være ivarettatt.
- En tydeligere styring på årsverkshjemler i tillegg til netto rammebudsjettering.
- Prinsippet om at de enkelte etater ikke kompenseres for prisvekst, evt. innføring av en annen mekanisme for automatisk videreført og kontinuerlig effektiviseringskrav videreføres med samme totaleffekt.
- En vurdering av konkurranseutsetting som et virkemiddel for økonomiske kostnadsreduksjoner.
- Digitalisering som et virkemiddel for kostnadsbesparelser og økt tilgjengelighet.
- Organiseringen i Stjørdal kommune sees også opp mot en effektiv utnyttelse av samarbeidet i Værnesregionen.

Det vises til lederavtalen med rådmannen for en ytterligere spesifisering og konkretisering av kritiske suksessfaktorer og måleindikatorer knyttet til disse målsettingene.

Det forutsettes at budsjett- og økonomiplandokumentet gis en form som svarer opp disse, samt de særlig prioriterte målene for inneværende arbeidsår.

2.2 Krav og forventninger fra kommunedirektør

Generelt om ledelse

Daglig ledelse skal være et satsingsområde ved at ledere på alle nivå hos oss skal være aktivt tilstede for sine medarbeidere med fokus på kjernevirksomheten og brukere/ kunder.

Å være leder i Stjørdal kommune skal være personlig utviklende. Det skal drives aktiv lederutvikling i perioden hvor heltidskultur, nærværsledelse og generell daglig ledelse skal være prioriterte tema.

Ledere skal levere resultater innenfor delegerte områder med klare rammer og målsettinger, og de skal få den støtte og coaching som er nødvendig underveis fra nærmeste overordnede og stabsfunksjoner. Hos oss skal den ansatte «bli sett» i det daglige, og det skal være klare linjer organisatorisk.

Vi skal i det daglige jobbe for å forenkle prosesser og redusere overdrevet byråkrati, hvor f eks digitalisering av utvalgte arbeidsprosesser blir et viktig virkemiddel.

Vi skal i perioden etablere rutiner for gjentakende kunde- og medarbeidertilfredshetsmålinger i samarbeide med tillitsvalgte. Kommunen skal gjennomføre slike målinger jevnlig og første gang i 2021.

Værnesregionen

Stjørdal kommune skal fortsatt ta en aktiv og konstruktiv rolle som vertskommune i Værnesregionen og bidra til et godt samspill mellom kommunene på administrativt og politisk nivå. Det medfører videreutvikling av gode kommunikasjons- og beslutningsprosesser, og stordriftsfordeler skal identifiseres med mål om økt kostnadseffektivitet i drift.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlaget for våre planer og vår virksomhet, og budsjettet er et virkemiddel for å oppfylle denne. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres

2.3 Finansielle måltall

Finansielle måltall, som den nye kommuneloven krever, skal bidra til et større fokus på langsiktighet. KD foreslår i sin innstilling følgende mål:

- **Netto driftsresultat (korrigert) skal være minimum 1,5 % i forhold til driftsinntektene**

Ved å ikke hensynta engangsinntekter som kommunen nå får igjennom statlig finansiering av omsorgssektoren, merskattevekst og usikre utbytteinntekter fra NTE, sikres en langsiktighet i resultatkravet for Stjørdal kommune.

I KDs forslag til økonomiplan for 2021 til 2024 etterleves resultatkravet samlet for alle årene. Imidlertid er det for 2021 noen engangsutgifter som er holdt utenfor (på lik linje med at engangsinntekter er holdt utenfor), og vi ser utfordringer med å klare 1,5 % i 2023 (første året etter SIO).

- **Netto låneopptak ekskl. selvfinansierende lån, i økonomiplanperioden (4 år) skal ikke overstige 5 % av driftsinntektene**

Dette kravet skal bidra til en bærekraftig investeringsplan. Med knappe midler til drift er det viktig at man ikke pådrar seg ytterligere økte kapitalkostnader. Stjørdal har relativ høy gjeldsbelastning, og dermed relativt høye kapitalkostnader. For å få en bærekraftig investeringsplan over tid, bør det gjennomsnittlige låneopptak til ikke-selvfinansierende investeringer ligge på et lavere nivå enn hva handlingsregelen tilsier det maksimalt skal være. Anslagsvis betales det 50 mill. i avdrag på denne delen av anleggsmassen, slik at korrigert for deflatorjustering bør ikke gjennomsnittlig låneopptak være på mer enn 55 mill. pr år. Handlingsregelen burde vært strammet opp til et nivå på 3 % av driftsinntektene for å få et reelt bærekraftig nivå.

I KDs forslag til økonomiplan for 2021 til 2024 etterleves maksimumskravet både med og uten bruk av egenfinansiering gjennom bruk av disposisjonsfondet. Bruk av disposisjonsfondet fremkommer av tabell i kap. 8.5, totalt 75 mill. i perioden. Totalt legges det frem et investeringsforslag som gir et grunnlag for netto låneopptak på kr 345 mill. over 4 år, eller i snitt 86 mill. pr år. Dette er over hva som er bærekraftig over tid. Uten egenfinansieringen gjennom bruk av disposisjonsfond over 8 % (finansielt måltall knyttet til disposisjonsfond), ville netto låneopptak i planperioden blitt 420 mill (2021-2024).

- **Disposisjonsfondet skal være over 8 % av driftsinntektene.**

For å håndtere rimelig risiko må disposisjonsfondet være tilstrekkelig stort.

Fra det tidspunkt disposisjonsfondet når de anbefalte 8 % av brutto driftsinntekter, så skal overskudd ut over dette brukes som egenkapital til investeringer. Dette vil i sin tur redusere netto låneopptak for kommunen, gi mindre kapitalkostnader, og som igjen frigjør midler til drift og aktivitet. Totalt er det 75 mill. som er tenkt brukt som egenkapital til investeringer med midler fra disposisjonsfondet. Driftsinntektene har økt, og vi har løftet minimumsbeløpet for disposisjonsfondet til 180 mill. Dette, og at årets resultat blir dårligere enn forutsatt ved budsjetteringen i fjor, gjør at vi først fra 2022 igjen kan bruke av disposisjonsfondet for å delfinansiere investeringer.

2.4 FNs bærekraftsmål og klima og miljø i økonomiplan 2021-2024 og budsjett 2021

FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger til offentlig sektor skal ligge til grunn for Stjørdal kommunes virksomhet og økonomiplan. Da bærekraftsmålene ble vedtatt i 2015, var det med en ny forståelse for at økonomi, sosial ulikhet og miljø må ses i sammenheng. For å skape bærekraftig utvikling, må kommunen jobbe innenfor disse tre hovedområder.

Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak, ref. PS 62/2017. Dette gjelder i klimasammenheng, men også i tradisjonell forstand, med vekt på jordvern, tilrettelegging for friluftsliv og en generelt grønnere kommune. I budsjett- og økonomiplanforslaget skal det synliggjøres klimatiltak innenfor alle etater. Kommunen erklærte videre i mai 2019 at vi nå lever i en klima- og miljøkrise, og at vi må ha konkrete planer for hvor mye utslippskutt vi skal gjøre, og hvordan vi skal gjøre dette, år for år framover. Samfunnsdelen er et viktig retningsgivende dokument for hvordan kommunen skal arbeide med klima- og miljø framover. Høringsutkast til kommuneplanens samfunnsdel beskriver strategier for at Stjørdal skal nå mål om å være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak.

Klima- og miljøplan 2021 – 2033 er under arbeid, og skal være ferdig innen høst 2021. Planen skal beskrive hvordan kommunen skal benytte sin rolle som samfunnsaktør, og hvordan kommunen kan driftes på en mer klima- og miljøvennlig måte. Planen skal omhandle mål og tiltak for klima, klimatilpasning og miljø.

I kommunestyremøte 14.02.2019 (ref. PS 11/2019) vedtok kommunestyret følgende utslippsmål:

«I tråd med FNs klimapanel, skal Stjørdal kommune ha mål om 50% reduksjon av sine klimagassutslipp fra 1990-nivå innen 2030».

Som verktøy for å prioritere klimatiltakene i klima- og miljøplan, skal 4-årig tiltaksplan og klimabudsjett utarbeides årlig. Dette vil være del av kommunens strateginotat og budsjett og økonomiplan. I år er det utarbeidet et klima- og miljøbudsjett for Stjørdal kommune. Budsjettet er første steg på vei mot å utvikle et klimabudsjett der vi regner ut utslippseffekten av tiltak, og på den måten kan planlegge hvilke klimatiltak vi må gjennomføre for å nå våre utslippsmål. For at Stjørdal kommune skal nå sine klima- og miljømål er det avgjørende at arbeidet med klima- og miljø settes i system, og at hensynet til klima og miljø, er en del av alle kommunens planer og aktiviteter. Kommunen vil ivareta klima- og miljøperspektivet i all planlegging og planverk, både på kommuneplannivå, reguleringsnivå og i enkeltutredninger.

2.4.1 Ramme til klima- og miljøtiltak

Klima- og miljøtiltak skal etter hovedregel finansieres og gjennomføres av etatenes egne investerings- og driftsbudsjetter. I tillegg foreslås det at det settes av 3,0 mill til klima- og miljøtiltak årlig. Dette skal være katalyserende midler for omstilling til lavutslippsløsninger, klimatilpasning og ivaretagelse av naturmangfoldet i kommunen. Foruten å sikre gjennomføringen av prioriterte tiltak, er budsjettammen for klima- og miljøtiltak innrettet mot aktiviteter som styrker beslutningsgrunnlaget for koordinering av klima- og miljøarbeidet i Stjørdal kommune.

Kommunedirektøren vil i tillegg styrke budsjettet for gjennomføringen av klima- og miljøtiltak ved å søke ekstern prosjektfinansiering, eksempelvis fra miljødirektoratet, fylkesmannen og Enova. Deler av budsjettammen er derfor planlagt brukt som egenandel til eksternt finansierte tiltak.

Tabell under viser en overordnet fordeling av ramme til katalyserende midler til klima- og miljøtiltak for økonomiperioden 2021 – 2024.

	2021	2022	2023	2024
Driftsmidler	0,5 mill.	0,5 mill.	0,5 mill.	0,5 mill.
Investeringsmidler	2,5 mill.	2,5 mill.	2,5 mill.	2,5 mill.
Totalt	3,0 mill.	3,0 mill.	3,0 mill.	3,0 mill.

I tillegg budsjetteres det årlig med 2 mill i tiltaksmidler fra NTE. Bruk av disse midlene blir vedtatt samtidig med salderingssaken som fremmes i juni. For 2020 ble 71 % av midlene vedtatt brukt til klima- og miljøtiltak.

Tiltak av både økonomiske og ikke-økonomiske virkninger er beskrevet i Klima- og miljøbudsjett Stjørdal 2021-2024.

Klima- og miljøbudsjettet legges fram som vedlegg til denne saken.

3 Faktadel

3.1 Befolkningsutvikling

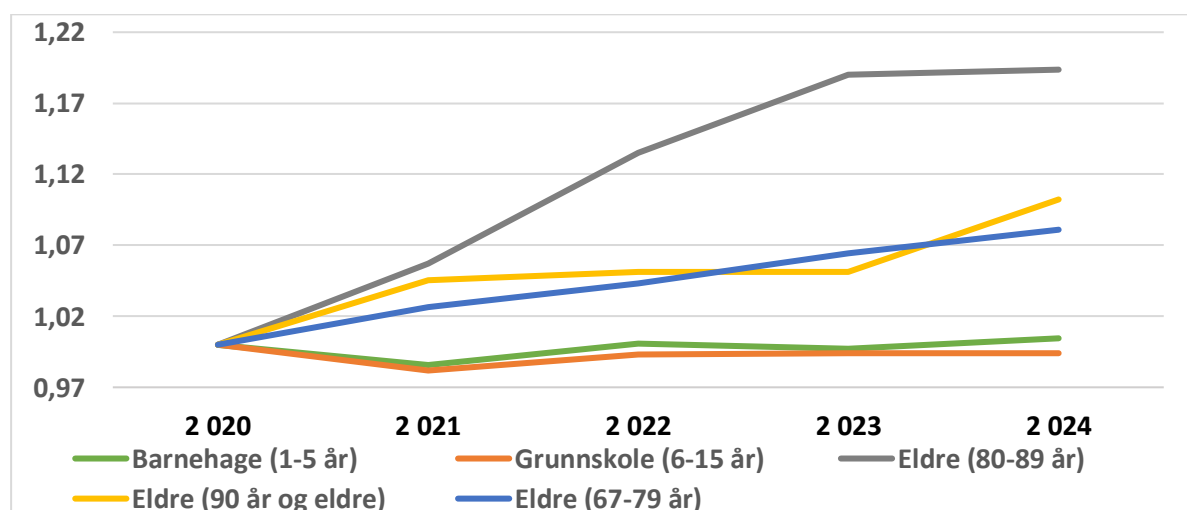
Befolkningsveksten i de siste årene har flatet ut noe. Til grunn for økonomiplanen har vi lagt en årlig vekst på omtrent 0,7 %. Befolkningsutviklingen har stor betydning for både tjenesteproduksjonen og inntektssiden til kommunen. Spesielt er det utviklingen knyttet til barn og eldre som påvirker økonomien mye. Frem til i fjor har fødselstallene gått relativt mye ned. Fra i 2019 til 2020 gikk tallet opp, og vi forventer at fødselstallene fremover vil ligge på tilsvarende nivå. Samtidig må en også ta hensyn til innflytting og boligbygging når en skal lage gode prognoser.

Utgiftsbehovet er nært knyttet til befolkningsutvikling og befolkningssammensetning. Spesielt viktig er det å planlegge riktig kapasitet innenfor barnehage og skole. Figuren under viser endringene innenfor de ulike alderssammensetningene i Stjørdal frem til 1.juli 2023. Demografien 1.juli 2023 danner grunnlaget for hva Stjørdal kommune får i overføringer når statsbudsjettet for 2024 legges frem høsten 2023 (siste året i økonomiplanperioden).

	1/7 2019	1/7 2020	1/7 2021	1/7 2022	1/7 2023
0 - åringer	223	254	260	265	267
Barnehage (1-5 år)	1 329	1 310	1 330	1 325	1 335
Grunnskole (6-15 år)	3 189	3 131	3 167	3 170	3 170
Videregående (16-19 år)	1 314	1 283	1 277	1 254	1 274
Voksne (20-66 år)	14 160	14 207	14 281	14 324	14 385
Eldre (67-79 år)	2 890	2 967	3 015	3 076	3 124
Eldre (80-89 år)	821	868	932	977	980
Eldre (90 år og eldre)	176	184	185	185	194
Total	24 145	24 204	24 447	24 576	24 729

Tabellen er basert på siste prognose fra Trondheimsregionen, og egne vurderinger basert faktiske fødselstall per september 2020. Siste prognose fra helsestasjonen er at antall fødte barn i 2020 vil bli ca 260. Årskullene har tidligere vært på ca 280 barn. Til sammenligning er antall elever på barneskoletrinnene i snitt på nærmere 320 elever.

Nedenfor vises veksten knyttet til de aldersgruppene med mest behov for kommunens tjenester med 2020 som utgangspunkt (indeks 1,0).

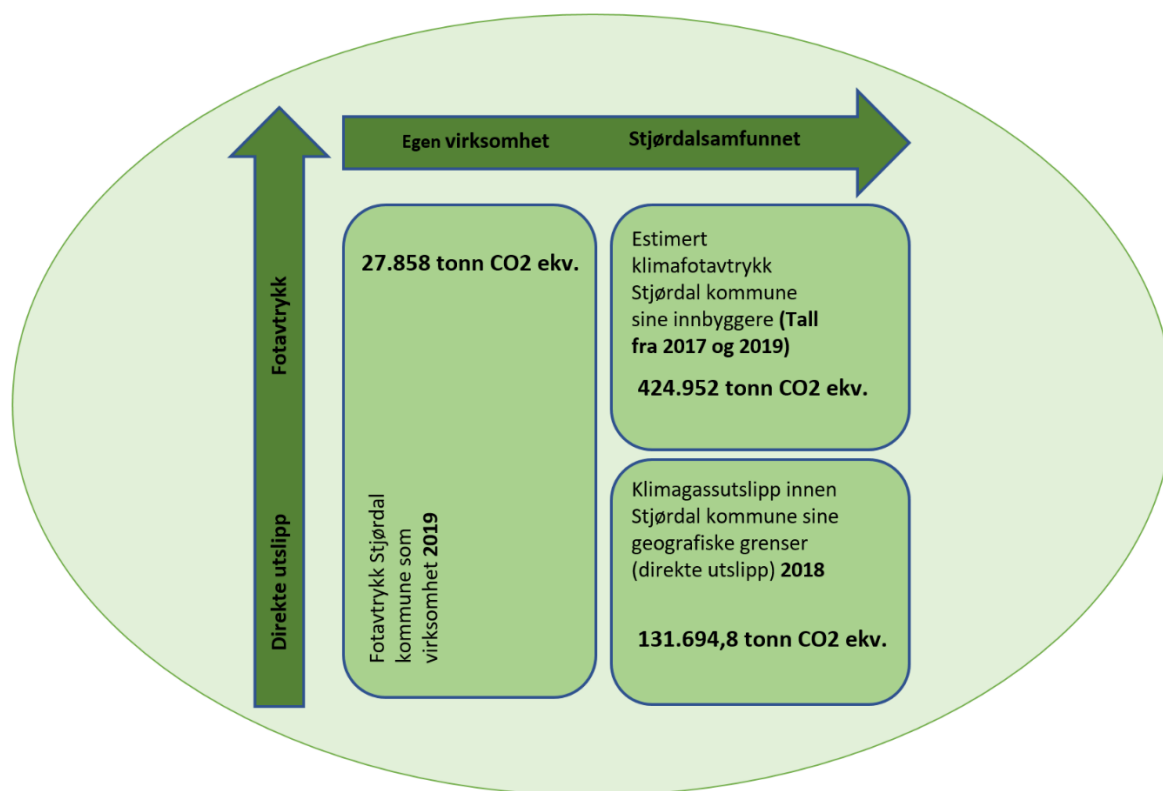

Figuren viser tydelig at befolkningen i Stjørdal blir eldre. Stjørdal vil få en høy vekst av eldre (80 år +) men en lavere vekst for yngre. Antallet 90-åringer sank i 2019, men vil øke fremover. Antall personer 80 år og over forventes å øke med 20 prosent frem mot 2024.

3.2 Klimaregnskap

Klimaregnskap er et nyttig verktøy, for oversikt over hvilke aktiviteter som bidrar til de størst klimagassutslippene. Dette vil, i tillegg til flere andre forhold, gi grunnlag for en prioritering av hvilke områder kommunen bør jobbe med for å oppnå utslippskutt.

For en kommune vil det være nyttig å ha oversikt over klimafotavtrykket til kommunens virksomhet, klimaregnskap for kommunens geografiske område (direkte utslipp) og klimafotavtrykket til innbyggerne i kommunen. Direkte utslipp er utslipp som skjer innenfor kommunens grenser, mens indirekte utslipp er utenfor kommunens grenser. Indirekte utslipp kan eksempelvis være fra kjøp av varer og tjenester som er produsert utenfor kommunens grenser. Et klimafotavtrykk kjennetegnes med at man tar med både direkte og indirekte utslipp.

Figur ovenfor viser totaloversikt over utslipp fra de tre ulike klimaregnskapene. Det vises til vedlagt klima- og miljøbudsjett 2021 -2024 for mer utfyllende informasjon om hvilke utslippskilder som ligger bak tallene i regnskapene.

3.3 Status drift

Stjørdal kommunes driftsinntekter endte opp med samlede inntekter på 2.071 mill. kr for 2019. Rekordoverskuddet i 2019 er forklart med god skatteinngang, økte SIO-inntekter og utbytte fra NTE. I år blir det langt lavere skatteinngang enn opprinnelig budsjettert og noe lavere utbytte fra NTE. For både 2019 og 2020 er det gledelig at budsjettavvikene relativt sett er marginale og langt lavere enn tidligere år. Dette gir et godt grunnlag, for på et overordnet nivå, å si at kommunedirektørens forslag til budsjett for 2021 både er robust og realistisk.

	Prognose 2020	Regnskap 2019
Sum driftsinntekter	2 150 000	2 071 107
Sum driftsutgifter	2 070 000	1 969 854
Brutto driftsresultat	80 000	101 253
Netto driftsresultat	80 600	104 573
Netto driftsresultat i %	3,8 %	5,0 %
Budsjettavvik per etat:		
RM, økonomi og HR	0	+ 5 700
Oppvekst	- 6 500	-3 300
Omsorg	+ 4 000	+ 1 600
Teknisk	+1 000	+ 1 700
Kirke og øvrige	0	- 700
Politisk	+ 500	+ 500
Kultur	0	+ 200
Finans	+4 900	+5 800

Netto driftresultat i denne oversikten er ikke korrigert for inntekter gjennom SIO-prosjektet og utbyttemidler fra NTE AS.

4 Inntektsgrunnlag

4.1 Innledning

Rammetilskudd og skatter er ført opp slik de fremkommer i statsbudsjett for 2021 samt KS sine prognosemodeller. Skatt og rammetilskudd er i tillegg vurdert opp mot den reelle befolkningsveksten Stjørdal har hatt de siste årene, og som forventes fremover. Generelle og øremerka statstilskudd er ført opp med beløp og føringer som ligger i statsbudsjettet.

Satsene for egenbetaling og avgifter er justert opp for prisstigning, og i forhold til selvkost der dette skal gjelde. Finansinntekter er beregnet ut fra prognose for overskuddslikviditet, forventede utbytter og prognosene for rentenivået (markedsprisingen for perioden fra 2021 til 2024).

4.2 Rammetilskudd og skatter (inntektssystemet for kommunesektoren)

Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunenes frie inntekter i 2021 tilsvarende 3,1 %. Økningen for Stjørdal er på 21 mill., tilsvarende 2,1 %. Veksten er regnet fra anslag på frie inntekter 2020. Veksten i frie inntekter skal dekke all pris- og lønnsvekst og endringer i oppgaver og demografi (se nærmere om inntektssystemet under). Pris- og lønnsvekst er anslått til å bli 2,7 % for 2020.

Tall for Stjørdal kommune (faste 2021 kroner fra og med 2021):

Økonomiske oversikter	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skatt på inntekt og formue	615 174	613 593	654 235	654 235	654 235	654 235
Skatteutjevning	98 305	106 633	113 423	113 423	113 423	113 423
Ordinært rammetilskudd	274 557	299 927	244 430	254 030	612 814	619 039
Sum skatt og rammetilskudd (avr.)	988 036	1 020 153	1 012 088	1 021 688	1 380 472	1 386 697
Forsøksordning omsorg*	-323 480	-336 841	-346 209	-346 209		
Inklusive forsøksordning	1 311 516	1 356 994	1 358 297	1 367 897	1 380 472	1 386 697

*Statlig finansiering av omsorgstjenester. Her vises beløpet som trekkes ut og hva skatt og rammetilskudd hadde vært uten forsøksordningen.

Inntektssystemet

Det statlige inntektssystemet, med alle sine indikatorer og vekting av disse, beregner i detalj hva kommunen skal ha av utgifter og dermed frie inntekter i form av skatt og samla rammeoverføring. I henhold til det statlige inntektssystemet skal Stjørdal være en rimelig kommune å drifte med en kostnadsindeks i nærheten av 1 som er snittet for kommunene.

Nedenfor er siste oppdaterte kostnadsindeks for 2021 på 0,99654 mot 0,99578 i 2020. Dette er tilnærmet uforandret og tilsier at Stjørdal kommune kan driftes på samme kostnadsnivå pr innbygger neste år som i år. Den marginale økningen utgjør 847 tusen mer i samlet overføringer knyttet til alle innbyggerne. Imidlertid er det mange endringer både i de demografiske og sosiale kriterier som ligger til grunn.

Folketall 1.7.2020	Antall landet	Antall Stjørdal	behovs- indeks	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj (tall i tusen kr)		
				2021	2020	Endring
0-1 år	109 851	481	0,9724	-207	-745	538
2-5 år	237 316	1 084	1,0144	2 668	2 088	581
6-15 år	641 420	3 131	1,0840	30 093	35 876	-5 782
16-22 år	453 148	2 307	1,1306	4 111	3 835	276
23-66 år	3 093 029	13 182	0,9464	-7 697	-7 305	-392
67-79 år	605 814	2 967	1,0876	6 830	6 807	23
80-89 år	188 542	868	1,0224	2 380	-665	3 045
over 90 år	45 875	184	0,8907	-5 855	-6 871	1 016
Basistillegg	275	0,5823	0,4710	-11 538	-11 220	-318
Sone	20 827 541	69 625	0,7424	-3 512	-3 323	-189
Nabo	9 518 719	46 945	1,0952	1 298	1 460	-162
Landbrukskriterium	1	0,0071	1,5678	1 625	1 488	137
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandir	51 419	194	0,8379	-1 547	-1 770	223
Flyktninger uten integreringstilsk	155 865	535	0,7623	-2 657	-3 186	529
Dødlighet	40 489	173	0,9489	-3 235	-3 337	102
Barn 0-15 med enslige forsørgere	113 292	513	1,0056	127	-175	301
Lavinntekt	285 344	823	0,6405	-5 145	-4 096	-1 049
Uføre 18-49 år	115 718	633	1,2148	1 844	1 974	-130
Opphopningsindeks	171	0,3451	0,4472	-7 008	-6 264	-745
Aleneboende 30 - 66 år	488 624	1 755	0,7976	-5 214	-5 551	337
PU over 16 år	19 681	95	1,0719	4 873	3 389	1 485
Ikke-gifte 67 år og over	367 626	1 640	0,9907	-590	-1 338	747
Barn 1 år uten kontantstøtte	39 438	163	0,9169	-1 881	-2 595	715
Innbyggere med høyere utdannin	1 452 561	5 358	0,8191	-4 487	-4 046	-441
1 Kostnadsindeks			0,99654	-4 723	-5 570	847
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler				-9 961	-7 618	-2 342
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)				-14 684	-13 189	-1 495

Som en ser av grunnlaget, har Stjørdal flere barn i aldersgruppen 2 til 22 år enn landssnittet. Imidlertid ser vi nå at det er nedgang i antall grunnskoleelever (58 færre). Dette gir en nedgang på nærmere 6 mill i forhold til snittkommunen. På den andre siden økte antall 80- og 90 åringer, noe som isolert ga 4 mill i økte overføringer. Videre kan man merke seg at det ble færre personer med lavinntekt (73 færre). Som forklaring til tabellen kan en eksempelvis se på barn 1 år uten kontantstøtte som Stjørdal har 163 av (157 i 2019). I landet er det 39 438 barn (39 544 barn i 2018) 1 år uten kontantstøtte. Siden Stjørdal har 8,3 % (indeks 0,9169) færre enn normalkommunen, blir Stjørdal trukket 1,9 mill. mot 2,6 mill. i 2020. At Stjørdal kommune betaler for ikke-rettighetsbarn i barnehagene, kompenseres ikke i inntektssystemet. Barnet må være fylt 1 år 1.juli. Kompensasjon for dette er gitt som generell økning i grunnlaget til fordeling (rammetilskudd).

I tillegg øker antall elever i private skoler i Stjørdal. Dette medfører ett nedtrekk på 2,3 mill. i forhold til 2020 budsjettet. Samlet endring for Stjørdal er et nedtrekk på 1,5 mill.

- Grunnlag statsbudsjett 2018 = 116 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2019 = 136 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2020 = 184 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2021 = 198 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2022 = 223 elever

Inntektssystemet tar imidlertid ikke høyde for at Stjørdal har valgt en desentralisert struktur for sitt tjenestetilbud, og at kommunen som vekstkommune har store investeringer og dermed noe høyere kapitalutgifter.

4.3 Generelle statstilskudd

I forslag til økonomiplan for 2021-2024 har kommunedirektøren lagt til grunn følgende inntektsanslag, sett i forhold til prognose 2019 for de generelle statstilskuddene.

Se kommentar etter tabellen:

Tall i 1000 kr.

Generelle Statstilskudd	2019 Regn	2020 Bud	2021 Bud	2022 Bud	2023 Bud	2024 Bud
Rentekompensasjoner	4 273	4 100	3 200	2 850	2 700	2 600
Vertskommunetilskudd	12 025	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
SUM	15 300	16 100	15 200	14 850	14 700	14 600
Statstilskudd EM	2 000	7 633	6 500	1 500	1 500	0
Integreringstilskudd flyktn.	42 750	35 215	31 000	27 700	27 400	27 400
Totalt	74 665	58 948	52 700	44 050	43 600	42 000

Rentekompensasjon omfatter rente og avdragskompensasjon for skolebygg og svømmeanlegg, samt for omsorgsboliger.

Vertskommunetilskuddet som kommunene mottar som tidligere vertskommune for mennesker med mer omfattende tjenestebehov, er i økonomiplanperioden ført opp med 12 mill. kr årlig.

I tråd med regjeringens strategi *Integrering gjennom kunnskap* ble flyktningtjenesten og EM-teamet samlet sammen med voksenopplæringen under Etat oppvekst fra og med 2020, for å nå målet om styrket samarbeid om gode tiltak for utdanning, kvalifisering og økt deltakelse. Denne sammenslåingen medførte at tilskuddene føres mot finans, og at området vil i sin helhet rammefinansieres fra 2020. Lavere bosetting førte til at integreringstilskudd vedr. flyktninger ble nedjustert fra 47,2 til 42,7 mill på finansområdet i budsjettet for 2019. Videre fremkommer beløpene som en effekt av årets vedtak om bosetting. Det er per nå ikke forutsatt bosetting av flere enslige mindreårige flyktninger, noe som vil medføre en ytterligere nedgang i overføringer fra staten i perioden. Noe som igjen vil bety reduksjon i tilskudd til denne gruppen. Videre vil mindre bosetting også bety lavere direkte-overføringer til voksenopplæringen.

I løpet av våren 2021 vil det gjøres vurderinger og eventuelle tilpasninger på integreringsområdet som hensyntar en ytterligere nedgang enn vist i tabellen over. Nye tall vil fremkomme i KDs strateginotat som kommer i juni 2021. Altså vil både inntekts- og kostnadsanslag justeres da.

4.4 Finansinntekter

Dette omfatter bl.a. kommunens renteinntekter på overskuddslikviditet og renter på forvaltningslån (videreutlån). Fra 2021 forventes renteinntektene å være på 3 mill årlig basert på en stabil overskuddslikviditet.

Tall i mill kr	R-19	B-20	B-21	B-22	B-23	B-24
Renteinntekter	10,9	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Renter viderutlån	8,7	10,0	8,8	9,5	10,5	11,5
Aksjeutbytte	8,6	11,6	11,7	11,8	11,9	12,0
Ref. kap.kost Stj.hallen	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
Avkastning «kraftfondet»	0,7	0,5	0,8	1,2	1,6	2,0
SUM	20,8	26,2	25,3	26,5	28,0	29,4
Renteavkastning	1,5 %	1,8 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %

Det er lagt til grunn høyere renteinntekter på videreutlån som tilsvarer økt lånemasse. Rentenivået forutsettes lavere i 2021 enn hva som lå til grunn for budsjett 2020.

Det er forutsatt aksjeutbytte fra Tangen Næringsbygg på 1,5 mill i hele perioden. Videre er det lagt inn utbytte fra NTE AS på 10 mill årlig basert på signaler om fremtidig utbyttepolitikk og eierandel på 13,26%. Det er en forventning om fremtidige utbytter fra Stjørdal Fjernvarme etter siste kapitalinnskudd. Det er lagt inn forsiktig anslag på 0,1 mill i 2020 økende til 0,5 mill i 2024.

Refusjon av kapitalkostnader Stjørdalshallen føres under finanskapittelet og tilfører kommunen ca. 1,1 mill. årlig for å dekke låneopptak og dertil avdrags- og rentekostnader.

4.5 Egenbetaling

Stjørdal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at kommunens merkostnader med å frembringe tjenestene, skal dekkes av det brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

Årsgebyr vann – Fastavgiften økes med 12,8 % og forbruksgebyret økes med 3 %.

Årsgebyr avløp – Fastavgiften økes med 4,4 % og forbruksgebyret holdes uendret.

Tilkoblingsavgift vann og avløp – holdes uendret.

Slamtømming – holdes uendret.

Feiing – Vedtatte priser holdes uendret, men regulativet endres litt i forbindelse med innføring av lokal forskrift og feiing av fritidsboliger. Endringer er som følger; tilsyn endres fra hvert 4. år til hvert 6. år, feiing 2 ganger pr år utgår, feiing hvert 6. år og 8. år innføres. I tillegg innføres feiing av fritidsboliger.

Renovasjon – avventer beregning og vedtak i Innherred Renovasjon IKS. Ettersendes før behandling i desember.

Prisen for årskort og halvårskort for Squash hallen i Hegra holdes uforandret.

Etat kultur endrer fra 1.1.21 kulturskolen sine satser med deflator på 2,7 % og avrunder opp til nærmeste krone. I kommunestyre 19.12.19 ble det vedtatt at ordinær elevavgift i kulturskolen skulle økes noe, og moderasjonsordningen måtte sees på (PS 110/19). På grunn av korona er det lagt fram forslag i strateginotat at endringen skal gjelde fra skoleår 21/22. Prisen på elevavgift økes med ytterligere 2 % fra høsten 2021. Søsken- og flerfagsmoderasjon vil fra skoleår 2021/22 bli 80 % av satsen fra vår 2021, altså en reduksjon fra kr 615 pr fag til kr 491,-. Satsene ved bibliotek endres ikke. Det er flere bibliotek i landet som går bort fra purregebyr. Før dette kan

skje på Stjøral må det kompenseres for dette inntektsbortfallet. Betalingssatser ved Kimen kulturhus deflatorjusteres og avrundes til nærmeste hundre. Effekten av endret prismatrise fra 2020 ble ikke utnyttet på grunn av korona. Det er også uvisst hva som blir den nye normalen på utleie og avvikling av arrangement. Det vises til vedlegg for gebyrer og betalingssatser 2021 for en fullstendig oversikt.

Utleiesatser for skolelokaler reguleres med kommunal deflator (+2,7%). Barnehagesatsene er i henhold til statens satser for makspris. Nytt av året er at deltidsplasser foreslås justert etter prosentandel av makspris. Kostpenger i barnehagen reguleres med kommunal deflator. Fra 2020 ble det vedtatt at egenbetalingssatsen i SFO skulle graderes etter årstrinn. For 2021 foreslås å deflatorjustere disse satsene opp tom. 4.trinn. I statsbudsjett er det vedtatt at SFO skal være gratis for de med behov i 5.-7.trinn. Egenandeler i Stjørdal voksenopplæring holdes på samme nivå som i 2020, og er i samsvar med andre kommuner i regionen.

Enkelte satser for etat omsorg justeres med basis i grunnbeløpet i folketrygden. Betalingssatsene i etat omsorg ble oppjustert med 4 % fra 1. juli 2020 i tråd med kommunestyrevedtak 19.12.19.

Ny i appendixoversikten er gebyrer på bevillings- og tobakksskadeavgift. Utfakturerings er utført tidligere, men siden gebyrsatser er fastsatt i en forskrift er de ikke lagt inn i oversikten over kommunale gebyrer. Det er tidligere ikke utfakturert gebyr for ambulerende bevilling og enkeltanledning. I forskriften står det at dette er en inntekt vi kan ta. Inntekten knyttet til dette er lagt inn som en foreslått inntekt i budsjett 2021 med 100 000 kr. Beløpet er fastsatt i forskriften (kr 380 pr gang). Tobakksskadeavgift ble utfakturert i 2019 ut fra gjeldende makspris i forskriften. I 2020 er det så langt ikke gjort noen innkrevinger på grunn av reaksjoner fra salgsteder i 2019. Det er igjen foreslått å legge seg på makspris fra 2021, med bakgrunn i en sammenligning med andre kommuner.

Alle andre betalingssatser økes med deflator 2,7 %. Det henvises til vedleggene Gebyrer og betalingssatser og notat vedrørende kommunale avgifter.

4.6 Andre inntekter

Stjørdal kommune har ingen andre inntekter av varig karakter som kan legges inn i driftsbudsjettet. Kommunen har imidlertid innarbeidet alle kjente inntekter av ikke varig karakter, i driftsbudsjettet for 2021.

5 Utgiftsgrunnlag

5.1 Innledning

Utgiftene i forslag til økonomiplan 2021-2024, samt budsjett 2021, legger til grunn revidert budsjett for 2020 med de justeringer som er gjort i salderingssaker. Dette sammen med investeringsplanen med tilhørende kapitalutgifter og satt opp imot inntektsgrunnlaget og gir rammer for kommende økonomiplanperiode 2021-2024.

5.2 Lønns- og prisutvikling

Ved sammenstillinger over flere år er det vanlig å eliminere den forskjellige lønns- og prisutviklingen en kan ha fra år til år, ved å foreta sammenligningen i faste priser. Endringer i tallene beskriver en aktivitets-/omfangsendring. Kommunedirektøren vil derfor, som for tidligere år, fremstille alle tall i faste priser i sitt strateginotat for 2021-2024. Vi har forutsatt en årlig prisvekst fra 2022-2024 på 2,0 %. Dette for å beregne faste priser på kostnadsbeløp som ligger nominelt på samme nivå i hele økonomiplanperioden.

Samlet pris- og lønnsvekst for 2021 er i statsbudsjettet anslått til 2,7 %, hvorav lønnsveksten er forutsatt å bli 2,2 %.

Avsetningene til fremtidige lønnsøkninger er gjort på en samlet post for hele kommunen under ansvar 9 Finans. Posten skal dekke både selve lønnsøkningene, nødvendig pensjonskostnad og arbeidsgiveravgift for kommunalt ansatte og politisk godtgjørelser. Lønnsreserven (avsetning lønnsoppgjør) er satt til 15 mill. Det er da forutsatt at lønnsvekst knyttet til omsorgstjenesten innenfor SIO-prosjektet dekkes av staten (ca 5 mill).

5.3 Pensjonskostnader

Pensjonspremiene som kommuner og fylkeskommuner betaler inn til pensjonsordningene har de siste årene vært høyere enn de regnskapsmessige pensjonskostnadene. Dette har gitt en oppbygging av et akkumulert premieavvik i regnskapene. Veksten i de regnskapsmessige pensjonskostnadene har vært jevn, men likevel noe svakere enn veksten i premiene.

For 2020 ble det en nedgang i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i størrelsesorden 0,4 mrd. kroner, utover det som dekkes av den kommunale deflatoren. For 2021 vil de relative pensjonskostnadene være på samme nivå som i år. I tabellen nedenfor vises hvor mye som kostnadsføres som pensjon av lønnsgrunnlaget (inkl arb.giv.avg). basert på de beregningene vi har fått fra våre pensjonskasser (KLP og SPK):

Pensjonskostnader 2018-2021 (%)

Arbeidsgivers andel *	2021	2020	2019	2018
Statens pensjonskasse	10,25	10,25	10,25	10,25
KLP sykepleiere	12,00	12,00	13,75	13,77
KLP ordinær	13,23	13,23	14,09	14,48

*Prosent av lønnsgrunnlag kostnadsføres fortløpende i forbindelse med regnskapsføring av lønnsutgifter. Hvis det blir avvik i løpet av 2021 vil dette bli bokført på finansområdet. I tillegg belastes arbeidstaker med 2% av det samme grunnlaget.

5.4 Øvrige budsjettforutsetninger 2021

Kontrollkomiteen sluttet seg 20. september til det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2021 for kontrollkomiteen, med en total ramme på kr 2.070.500,- mot 2.090.000 i budsjett 2020. Av dette er 1.533.000,- (1.503.000,- i 2020) kjøp av revisjonstjenester, 177.000,- (232.000,-) utgifter kontrollkomiteen og 360.500,- (350.000,-) kostnad med sekretariatet. Budsjettforslaget tar ikke høyde for et eventuelt ekstraordinært ressursbehov i kontrollsammenheng. Kirkelig fellesråd er kompensert med kommunal deflator på 2,7 %.

Utfordringene knyttet til korona vil bli med oss på ulike måter inn i 2021, men hvor lenge og i hvor stor grad, er vanskelig å spå. Etat kultur merker godt at pågangen er redusert, og det er pr dags dato satt en begrensning på maks 200 publikummere på innendørsarrangement ut august 2021. Dette vil føre til at flere store artister avventer med å fastsette sine turneer. Vi vet heller ikke hvor lenge kompensasjonsordninger innen kultur vil være på plass, og i hvilken grad. Kinoen og idrettsanlegg berøres også av dette, og vil gi svikt i inntekter.

Som prinsipp er det ikke budsjettert med kostnader og tapte inntekter knyttet til korona i 2021. Dette vil vurderes fortløpende. Det vil senere i høst og neste år komme nye salderinger fra staten knyttet til eventuelle ekstrakostnader, hvis situasjonen eskalerer. Således forutsettes det at nye smittevernstiltak kompenseres. Koronasituasjonen vil bli fulgt tett, og KD er klar for å ta grep i forhold til omdisponering hvis dette blir påkrevd.

6 Investeringer

6.1 Investeringsplan 2021-2024, tallgrunnlag

Nedenfor er forslag til investeringer i planperioden. Som grunnlag er strategidokument og vedtak 18. juni 2020, K.sak 59/20 og vurdering av finansiell bærekraft. Det er i tabellen sett frem til 2025, bl.a pga Halsen barneskole som ligger inne med finansiering til 2025. Kommentarer til revidering og nye prosjekt er tatt inn under tabellene. Økt investeringsramme og forsert tidsplan for investeringer i forhold til det forslaget som KD legger frem vil medføre økte kapitalutgifter – renter og avdrag, og dette må derfor finansieres ved tilsvarende kutt i driftsbudsjettet eller ved et redusert driftsresultat.

Økonomiplan 2021 - 2024	21-24	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
IKT VARIT	20 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kirkelig fellesråd Gravlunder	1 200	300	300	300	300	300
Kirkelig fellesråd Kirker	2 000	500	500	500	500	500
SUM fellesprosjekt og annet	23 200	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800
IKT-utstyr Oppvekst	2 400	600	600	600	600	600
Nærmiljøanlegg - spillemidler	800	200	200	200	200	200
Universell utforming	4 250	2 750	500	500	500	500
Halsen skole	177 800	500	9 000	50 000	118 300	73 000
Hegra barneskole	2 500	2 500	-	-	-	-
Hegra ungdomsskole	-	-	-	-	-	-
Lånke skole	-	-	-	-	-	-
Kvislabakken skole	-	-	-	-	-	-
Haraldreina skole	-	-	-	-	-	-
Uteanlegg skole og barneh.	5 000	1 500	1 500	1 000	1 000	1 000
SUM Etat Oppvekst	192 750	8 050	11 800	52 300	120 600	75 300
Tilpasning bygg/ utstyr Omsorg	2 000	500	500	500	500	500
Omsorgsboliger Lillemoen	1 700	1 700	-	-	-	-
Rehab kjøkken og pas.rom Halsen sykehjem	500	500	-	-	-	-
Hardbrukshus	10 000	-	-	-	10 000	-
Helsehus	21 500	21 500	-	-	-	-
Bruk av tilskuddsmidler	-21 500	-21 500	-	-	-	-
Fosslia omsorgssenter	267 550	117 097	145 740	4 713	-	-
Bruk av tilskuddsmidler	-236 000	-	-236 000	-	-	-
IKT-utstyr, omsorg	1 600	400	400	400	400	400
SUM Etat Omsorg	47 350	120 197	-89 360	5 613	10 900	900

Økonomiplan 2021 - 2024	21-24	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
Park og Idrett	4 800	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Handlingsplan grønt	2 000	500	500	500	500	500
Basishall	13 000	-	23 000	-10 000		
Fotballhall/Flerbrukshall	10 667	-	-	19 000	-8 333	
Fjellhallen tak	5 000	5 000				
ENØK	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tråkkemaskin	2 500	2 500	-			
Ekstraord.vedl./rep. Bygg	3 200	800	800	800	800	800
Frigårdsvegen 95	4 000	4 000				
Øverlands Minde hvis NM	5 500	8 500	-3 000			
NM uka utstyr		600				
Grendefelt	8 000	4 000	2 000	2 000	-	
Maskinpark, utsk.plan	5 120	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280
Kommunale veger	45 000	10 500	11 000	11 500	12 000	12 500
Veger gatelys	1 200	300	300	300	300	300
Mulighetstudie ny brannstasjon		700				
Div redn.utst., biler,samb.	16 200	11 950	2 450	450	1 350	1 650
Salg av næringsareal		-10 000				
Klimatiltak	10 000	2 500	2 500	2 500	2 500	
Byvekst	6 000	2 000	2 000	2 000	-	
Riving og sikring Hegra		6 500	5 000			
Ras og Erosjonssikring	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maskinpark - Renhold	750	-	250	250	250	250
SUM Etat Teknisk	153 737	54 830	51 280	33 780	13 847	20 480
Kunst i det offentlige rom	2 500	625	625	625	625	625
Bergkunstsenter	8 900	-	8 100	800	-	-
Diverse utstyr/inventar Kimen	400	100	100	100	100	100
SUM Kultur	2 900	725	725	725	725	725
SUM ikke-selvfinansierende	419 937	189 602	-19 755	98 218	151 872	103 205

Det er en endring i forhold til strateginotatets investeringsplan med hhv -52 mill. kr i 2021, +6 mill. kr i 2022, +18 mill.kr i 2023 og -8 mill.kr i 2024. Dette skyldes forskyvninger og at Hegra ungdomsskole er tatt ut av investeringsplanen. Det vises til kommentarer under.

Økonomiplan 2021 - 2024	21-24	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
Helsehus	-	-	-	-	-	-
Boliger Lillemoen	46 000	14 400	31 600			
Boliger, jfr.boligsosial plan	42 000	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Utskifting bilpark	5 000	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tomtemod. Boliger (selvk.)	16 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Næringsarealer (selvkost)	7 200	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Forebyggende avd. utstyr og bil	2 480	320	120	1 020	1 020	120
Vannverk (avg.fin)	172 000	78 000	22 000	22 000	50 000	12 000
Avløp(avg.fin)	78 500	18 500	20 000	20 000	20 000	15 000
SUM Selvfinansierende	369 180	129 520	91 020	60 320	88 320	44 420
SUM TOTALT	789 117	319 122	71 265	158 538	240 192	147 625

	Øk.plan	2021	2022	2023	2024	2025
SUM ikke-selvfinansierende	419 937	189 602	-19 755	98 218	151 872	103 205
SUM Selvfinansierende	369 180	129 520	91 020	60 320	88 320	44 420
TOTALT	789 117	319 122	71 265	158 538	240 192	147 625

Brutto investeringsnivå er høyere enn hva tabellen overfor viser. Dette skyldes at tippemidler, bruk av SIO midler, husbanktilskudd, salg av eiendom og momskompensasjon er hensyntatt. Anslag brutto investeringer i økonomiplanperioden er 1,2 milliarder.

6.2 Investeringsplan 2021-2024, kommentarer prosjekt

Ikke selvfinansierende områder

IKT VARIT

Årlig beløp økes til 5 mill. da dette skal dekke både Værnesregionen og Stjørdals egne IKT prosjekt. Det er flere digitaliseringsprosjekter som pågår, og flere kommer.

Kirkelig fellesråd

Årlig beløp på 0,3 mill. til gravlunder og 0,5 mill. til kirker videreføres.

IKT – utstyr Oppvekst

Årlig beløp på 0,6 mill. til utskifting/fornyng av IKT utstyr innen oppvekstområdet videreføres.

Nærmiljøanlegg – spillemidler

Årlig beløp på 0,2 mill.kr til forskuttering av spillemiddeltiltak videreføres.

Universell utforming

Universell utforming av eksisterende lokaler har en årlig ramme på 0,5 mill.kr til infrastruktur og utstyr til skole/barnehage. Det er lagt inn 2,25 mill.kr til Sandskogan barnehage i 2021, dette er en forskyvning fra 2020.

Halsen barneskole

Viser til skoleplan for Stjørdal kommune K.sak 37/17 den 18.05.17. Det er i gjeldende økonomiplan satt byggestart til 2023. Dette var på grunn av at rehabiliteringen av Hegra ungdomsskole burde gjøres etter at nye Hegra barneskole ble tatt i bruk. Bygningsmodulene som ble satt opp for midlertidig utvidelse av eksisterende Hegra barneskole skal benyttes også ved utbyggingen av Halsen barneskole, og disse var også tenkt brukt til renoveringen av Hegra ungdomsskole. Utgangspunktet for bygging av ny skole på Halsen er mulighetsstudien fra 2016 samt skolebruksplanen våren 2017, utarbeidet av Norconsult AS, med bygging i flere trinn. Et viktig moment i planleggingen blir endelig størrelse på uteområdet og utforming av dette. Det settes av midler til innledende planlegging og prosjektering for perioden 2020 - 2022. Total prosjektkostnad er foreløpig anslått til ca. 250 mill.kr. En revidering av skolebruksplanen er planlagt høsten 2020 og vil kunne medføre nye anslag.

Hegra barneskole

Skolen ble overtatt 2.9.2020 og ble tatt i bruk måneden etter. Det gjenstår fremdeles noen kostnader på prosjektet, der mesteparten vil bli utført i 2021. De største investeringene gjelder kunstnerisk utsmykning, lyd/lys-utrustning på scenen samt oppsett av gjerder rundt skoletomta. Dessuten skal

delar av inneståendebeløpet utbetales i september 2021. Etablering av overflatedrenering mot nabotomten i nord er en del av prosjektet, men kan ikke utføres før jordvollene er fjernet før om to til tre år. Stipulerte kostnader for de gjenstående arbeidene er 3, 5 mill. kr.

I 2021 blir det utbetalt klimasatsmidler på 1,05 mill. kr fra Miljødirektoratet. Det er søkt om 2,6 mill. kr. i tippemidler. Tid for utbetaling av tippemidlene er ikke oppgitt.

Hegra ungdomsskole

Det er tydelige signaler fra kommunestyret om at det forventes at ny Hegra Ungdomsskole må bygges innenfor tidligere anslått ramme på ca kr 37 mill, og dette er tatt til etterretning og grundig vurdert.

Det er i denne saken fra administrasjonen sin side, konkludert med et behov for en rehabilitering beregnet til en kostnad på kr 51,7 mill.kr. I tillegg kommer løst inventar og klima-/miljøtiltak. Klima-/miljøtiltak er satt til kr 3,7 mill.kr og ved bruk av solceller og bergvarme reduseres behovet for elektrisk kraft. Løst inventar utgjør erfaringsmessig ca 5-10 % av byggekostnaden. For Hegra u har vi stipulert med 3 000 000, noe som utgjør ca 5,4 % av byggekostnaden. Totale prosjektkostnader er beregnet til ca. 58 mill.kr.

Kommunedirektøren har etter en helhetsvurdering av bl a

- 1) den generelle usikre økonomiske situasjonen neste år med press på mange tjenester og
 - 2) at det er høy risiko for underbudsjettering og overskridelser ved ramme kr 37 mill, og
 - 3) at det kvalitetsmessig ikke er tilrådelig med en skole under anslaget på 58 mill, og endelig
 - 4) at nødvendig investeringsramme vil utfordre et økonomisk bærekraftig gjeldsnivå for kommunen.
- Kommunedirektøren har, som både byggherre og bruker, kommet til at det ikke er forsvarlig å igangsette rehabiliteringen innenfor gitt ramme med hensyn til kravet om en fremtidsrettet og kvalitetsmessig god ungdomsskole.

Kommunedirektøren har brukt høsten til å vurdere nøye for og imot i denne saken, både før og etter at statsbudsjettet er fremlagt, og dette er vanskelig fordi ingen er uenig om behovet for ny rehabilitert skole i Hegra. Forsiktighetsprinsippet ved budsjettering skal legges til grunn i all budsjettering for å redusere risiko for overskridelser og manglende økonomisk måloppnåelse, og dette har også vært viktige momenter i vurderingene her. Tiden er ikke inne nå til å iverksette prosjekt Ny Hegra Ungdomsskole, slik kommunedirektøren ser det.

Lånke skole

Beløpene er tatt ut i påvente av revidering av skolebruksplan.

Kvislabakken skole

Beløpene er tatt ut i påvente av revidering av skolebruksplan

Haraldreina skole

Beløpene er tatt ut i påvente av revidering av skolebruksplan

Uteanlegg skoler og barnehager

Det er avsatt et årlig beløp på 1,5 mill. kr i 2021 og 2022 samt 1,0 mill.kr videre til uteanlegg skoler og barnehager da behovet for utskifting er stort. Det er lovkrav til løsninger og utførelse, samt drift og vedlikehold til installasjoner for uteleker som drar kostnadene opp.

Tilpasning bygg Omsorg

Årlig beløp på 0,5 mill. til tilpasning bygg/utstyr omsorgsbygg videreføres.

Helsehus

Økt beløp i 2021 med 2,5 mill.kr skyldes løst inventar som ikke var med i opprinnelig budsjett.

Fosslia omsorgssenter

Bygging av omsorgsboliger i Stjørdal er et viktig bidrag til at kommunen skal nå sine mål innen helse og omsorg, både kvantitativt og kvalitativt. Behovet for utbygging av omsorgsboliger er godt beskrevet i helse- og omsorgsplanen «Omsorg 2032», og er grunnlaget for det arbeidet som er lagt ned for å finne gode løsninger på utfordringene. Kommunen har satt av 100 millioner fra SIO til bygging av et nytt omsorgstilbud på Fosslia. Sammen med investeringstilskudd fra Husbanken utgjør opprinnelig vedtatt finansiering 222 millioner. Etter endring av prosjektet, fra omsorgsboliger til institusjon, forventes en økning av tilskuddet fra Husbanken fra 122 til 136 millioner, dvs. totalt 236 millioner kr. Totale prosjektkostnader anslås nå til ca. 277,5 mill.kr. eks. mva. hvorav ca 10 mill.kr er kostnadsført i 2019/2020.

Omsorgsboliger

Base/fellesareal for omsorgsboliger.

Rehabilitering av pasientrom Halsen sykehjem

Det har ikke vært større oppgraderinger av pasientrommene siden 1985.

Det må skiftes golvbelegg, oppgradering av vegger og sertifisert heis i taket slik at forflytning blir lettere for ansatte og beboer.

Nye klesskap, som også inneholder hylle for toalettsaker, nytt lyssystem, ny vask og egne hyller for bilder. Eksisterende signalanlegg kan benyttes.

Det vil bedre betydelig risikoen for støv og smuss som medfører spredning av mikroorganismer.

Et fuktig og varmt klima kan også medføre at sopp og andre mikroorganismer får gode vekstvilkår.

Erfaring med corona utbruddet og Noro-viruset viser at det hadde lettet arbeidet betydelig med desinfiseringen ved en slik oppgradering.

Det beregnes oppgradering av 6-8 rom pr. år ved en investering på 500 000.-.

Hardbrukshus - Robusthus

En kommune på størrelse med Stjørdal, vil også ha innbyggere med relativt dårlig boevne. For denne gruppen mangler kommunen et adekvat botilbud. Etat omsorg ønsker å etablere et tilbud med 5-7 «robust hus» i kommunen.

IKT utstyr Omsorg

Årlig beløp på 0,4 mill. til utskifting/fornyng av IKT utstyr innen omsorgstjenesten er videreført.

Park og idrett

Årlig beløp på 1,2 mill.kr til tiltak og utstyr innen park og idrettsområdet er videreført.

Handlingsplan grønt

Flere tiltak i Handlingsplan grønt 2017-2020 er utført og flere er påbegynt. I 2021 vil arbeidet med tiltak etter handlingsplanen fortsette med bl.a vekt på følgende:

- Prosjektering og gjennomføring av «Husbyvegen park»
- Oppmåling av flere snarveier
- Bygging av ferdigprosjekterte snarveier
- Mulighetsstudie for Sutterøy - Vikanlandet slutføres
- Tønsåsen og Holmberget slutføres

- Samarbeidsprosjekt om turveier og kunst i offentlige rom (KORIS)
- Statlig sikring av friområde, Fosslibekken – Søkeprosess

Til de Statlig sikrede friluftsområdene vil fokuset være å fortsette å jobbe med tiltak i forvaltningsplanen for områdene. Forvaltningsplanen for områdene skal rulleres 1. januar 2021.

Fotballhall/flerbrukshall/Basishall

Videre planlegging legges i bero, til etter at kommunestyret får behandlet planprogram med veiledende disposisjonsplan. Planprogrammet vil ligge til grunn for videre utvikling av området. Midlene er flyttet til 2022/2023.

Øverlands Minde hvis NM

Arbeidene med rehabilitering av friidrettsbanen kommer i gang senhøsten 2020 og vil være avsluttet i juni 2021. Kommunestyret vedtok i juni 2020 å sette av 7,5 mill. kr til rehabiliteringen. Totalkostnadene for prosjektet er 10,5 mill. kr. Friidrettsanlegget vil være berettiget tilskudd fra spillemiddelordningen med 3,0 mill. Midler er flyttet fra 2020.

Fjellhallen tak

Stjørdal kommune har engasjert Multiconsult for å vurdere konstruksjonssikkerheten på stålhimling og fjellbolter inne i Fosslia fjellhall.

Vurderingen går på om oppståtte korrosjonskader og vanninntrengning er en fare for liv og helse. Med bakgrunn i registrerte avvik så anbefales det som strakstiltak i 2020 at deler av akustikkhimling over tribunen blir revet, samt deler av korrugert stålplatehimling over tribune. Det må ryddes opp i presenningene som er hengt opp over stålhimlingen for å få oversikt over vannveier fra berget. Flere av kjetting-festene og stålrammen de er festet i er sterkt korrodert og det må etableres nye tilleggs-fester på 4 steder. Det legges inn 5 mill.kr i 2021 for videre undersøkelser og tiltak og i økonomiplan for 2022 – 2025 vil man kunne komme med kostnader på utskifting av hele taket om det blir nødvendig.

ENØK og ekstraordinært vedlikehold bygg

Det blir også i 2021 arbeidet i tråd med framlagt vedlikeholdsplan, jf. PS 34/20.

Tråkkemaskin

Det er avsatt 2,5 mill.kr i 2021 til ny tråkkemaskin. Det legges frem egen sak om dette før årsskiftet.

Frigårdsvegen 95

Bevilgede midler under budsjettbehandlingen for 2020 er flyttet til 2021 da dette arbeidet ikke er kommet i gang.

NM uka utstyr

Det er avsatt 0,6 mill.kr til innkjøp av snøkanon.

Grendefelt

Inngår i finansiering av opparbeidelse av Mobakkan boligfelt i Forradal. Det utarbeides egen finansieringssak for området. Bevilgede midler i 2020 er flyttet til 2021.

Maskinpark, utskiftingsplan

Det avsettes 1,28 mill.kr. årlig til kommunalteknikk for å gjennomføre en systematisk utskifting av eldre maskiner.

Kommunale veger og gatelys

Årlig beløp 10,5 mill.kr. økes med 0,5 mill. kr årlig til 2024 til nyanlegg, utbedring kommunale veger og gang/sykkelveger. For gatelys avsettes et årlig beløp på 0,3 mill.kr til utbedring av gatelys/utskifting av armatur til mer energibesparende løsninger. Tiltakene er oppfølging av hovedplan veg.

Mulighetstudie ny brannstasjon

Det er satt av 0,7 mill.kr til utredninger/mulighetsstudie for ny brannstasjon.

Kjøretøy og diverse utstyr Brann og redningstjenesten

Brann- og redningstjenesten har utarbeidet en plan for utskifting/fornyng av bilparken. Årlig beløp til div. redningsutstyr er satt til 11,95 mill.kr i 2021 (mannskapsbil beredskap og høyderedskap) og 2,45 mill. i 2022 (S.1.6) 0,45 mill. i 2023 og 1,35 i 2024 (S.1.9).

Salg av næringsareal

Salg av tomt på Tangen.

Klimatiltak - Byvekstavtalen

Det ble under budsjettbehandlingen K.sak 107/17 lagt inn 2,5 mill.kr til klimatiltak i 2019-2021. Dette foreslås videreført. Stjørdal kommune har vedtatt å gå inn i byvekstavtale og med den følger en forpliktelse til en egenandel i avtaleperioden på 5 mill.kr pr år sammen med Melhus og Malvik. Fordelt etter folketall slik det fremgår i dag vil dette bli en andel for Stjørdal på 2,2 mill.kr pr år og midlene kan være både driftsmidler og investeringsmidler. Det legges opp til at tiltakene er av investeringsmessig karakter innen en ramme på 2 mill.kr pr år.

Riving og sikring Hegra

Midler til flytting av brakkerigg, riving av gamle Hegra barneskole og andel av utbedring av skade Hegra ungdomsskole (ut over forsikringssak) er lagt inn med til sammen 6,5 mill.kr i 2021. Sikringstiltak etter at skolen er revet er ikke kostnadsberegnet, men det er lagt inn et anslag på 5 mill.kr i 2022.

Ras og erosjonssikring

Avsettes 1,0 mill. pr år som kommunal medfinansiering til ras- og erosjonssikring.

Maskinpark renhold

Det er lagt inn et beløp på 0,25 mill. til utskifting/fornyng av utstyr for renhold fra 2022.

Kunst i det offentlige rom

Ifølge vedtatte plan for kunst i det offentlige rom for Stjørdal (KORIS) avsettes et årlig beløp på 0,625 mill. til utsmykning/kunst i det offentlige rom. Etat kultur arbeider sammen med den tverretatlige kunstkomitéen med å implementere langsiktige strategier for en kunstplan, hvor det også vil bli lagt føringer for hvordan kunst av høy kvalitet skal kunne inngå i den pågående stedsutviklingen.

Bergkunstsenter

Som et viktig ledd i prosjektet Bergkunstreisen i Trøndelag ønsker Stiklestad Nasjonale Kultursenter og Stjørdal kommune å skape et kompetansesenter for bergkunst ved SNKs lokalavdeling Stjørdal museum, Værnes. Dette i forståelse med Trøndelag fylkeskommune. Planen er å starte arbeidet med kompetansesenteret i 2021 og realisere senteret i 2022.

Diverse utstyr/inventar Kimen

Det avsettes et årlig beløp på 0,1 mill. til utstyr og inventar.

SELVFINANSIERENDE INVESTERINGSPROSJEKT

Boliger Lillemoen

Byggeprosjektet på Lillemoen omfattes nå kun av omsorgsboliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Prosjektmaterialer viser et bygg med 12 leiligheter pluss ansattebase og fellesareal. Det søkes Husbanken om støtte/tilskudd. Foreliggende prosjekt, gjennomføringsmodell og eiermodell (borettslagsmodell) ble godkjent i F.sak 79/2020 den 03.09.20. Prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av høst 2022.

Boliger jfr. boligsosial handlingsplan

Det avsettes et årlig netto beløp på 10,5 mill.kr. Ved bygging eller kjøp av disse boligene får kommunen tilskudd fra Husbanken og kostnadene ved den resterende finansiering dekkes gjennom husleie.

Utskifting bilpark

Det er lagt inn en årlig sum på 2,0 mill.kr i 2021 og 1,0 mill.kr i 2022 - 2024 til utskifting av tjenestebiler.

Tomtefelt boliger

Det er lagt inn en årlig sum på 4 mill. til tomtemodning av kommunale boligfelt.

Næringsareal

Stjørdal har de siste årene solgt betydelig næringsareal. Det er viktig også å ha fokus på opparbeidelse av nye områder og ikke bare på salg. Opparbeidelse og salg av næringsareal skal være selvfinansierende for kommunen. I realiteten blir det alltid en periode hvor kommunen må forskuttere erverv og utbygging. Disse kostnadene vil belaste kommunens likviditet. Det er avsatt en årlig sum på 1,8 mill. kr til erverv og utbygging av næringsareal.

Forebyggende avd.

Det er lagt inn et årlig beløp på 0,12 mill.kr til utskifting av utstyr for feiervesen. I tillegg er det lagt inn 0,2 mill.kr til snøskuter for hyttefeieing i 2021 og utskifting av feiebil i 2024.

Vannverk

Vannforsyning skal være et selvkostområde som innebærer at kapital og driftsutgifter skal dekkes ved inntekter fra vannavgifter. Det er avsatt 75,0 mill.kr til nytt Hjelset renseanlegg og et årlig beløp på 22,0 mill.kr til ledningsnett. I 2024 er det i tillegg lagt inn 28 mill til oppstart alternativ vannforsyning. Tiltakene er oppfølging av hovedplan vann og vannmiljø.

Avløp

Avløpshåndtering er et selvkostområde som dekkes av inntekter fra avløpsgebyr og tilkoblingsavgifter. Det er avsatt et beløp på 18,5 mill.kr i 2021 og videre 20,0 mill.kr årlig til avløpshåndtering fremover. Tiltakene er oppfølging av hovedplan avløp og vannmiljø.

6.3 Oppsummering investeringer

Basert på rådmannens forslag til økonomiplan får man følgende forslag til investeringer i planperioden:

Beløp i 1000kr	Øk.plan 2021-2024	2021	2022	2023	2024
SUM ikke-selvfinansierende	419 937	189 602	-19 755	98 218	151 872
SUM Selvfinansierende	369 180	129 520	91 020	60 320	88 320
TOTALT	789 117	319 122	71 265	158 538	240 192

Korrigert for andelen selvfinansierende lånemasse bør årlig låneopptak ikke overstige 60 mill (gitt at kommunen ikke har egenkapital /opptjent overskudd). Investeringer som må finansieres i økonomiplanperioden er på 420 mill (ikke-selvfinansierende). Dette finansieres med bruk av lånemidler på 339 mill og egenkapital på 75 mill (bruk av disposisjonsfond). Dette utgjør ca. 85 mill. årlig til låneopptak knyttet til ikke-selvfinansierende investeringsprosjekt.

6.4 Investeringsbudsjett, bevilgningsoversikt A og fordeling pr etat

Bevilgningsoversikt A, investeringer

	Bud 2021	Bud 2022	Budt 2023	Bud 2024
Investeringer i varige driftsmidler	395 363	329 456	200 209	291 872
Tilskudd til andres investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler	4 469	4 469	4 469	4 469
Utlån av egne midler	80 000	80 000	80 000	80 000
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum Investeringsutgifter	480 832	414 925	285 678	377 341
Kompensasjon for merverdiavgift	-45 741	-43 939	-22 671	-34 347
Tilskudd fra andre	0	-139 000	-10 000	- 8 333
Salg av varige driftsmidler	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-399 122	-109 217	-200 738	-291 292
Sum Investeringsinntekter	-454 863	-302 156	-243 409	-343 972
Videreutlån	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overført fra drift	0	-8 300	-37 800	-28 900
Nto avsetn til eller bruk av bundne inv.fond	-21 500	-100 000	0	0
Nto avsetn til eller bruk av ubundet inv.fond	-4 469	-4 469	-4 469	- 4 469
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-25 969	-112 769	-42 269	-33 369
Fremført til inndeckning i senere år/ udekket	0	0	0	0

Totalt låneopptak i 2021 er på kr 399 mill, hvorav startlån utgjør 80 mill. For nærmere beskrivelse av investeringsbehovet vises det til kapittel 6.2

Tabell i kapittel 6.1 gir en detaljoversikt over prosjekter per etat.
Summering per etat:

Bevilgningsskjema B	Budsj 2021	Budsj 2022	Budsj 2023	Budsj 2024
KD/økonomi/HR&IKT	1 500	1 500	1 500	1 500
Stjørdals andel av VR, IKT	3 500	3 500	3 500	3 500
Oppvekst	8 050	11 800	52 300	120 600
Omsorg	120 197	-89 360	5 613	10 900
Teknisk drift	184 350	142 300	94 100	102 167
Kirker og øvrige ansvarsomr.	800	800	800	800
Kultur	725	725	725	725
Sum investeringsrammer	319 122	71 265	158 538	240 192
Finans	-319 122	-71 265	-158 538	-240 192

7 Kapitalutgifter

7.1 Grunnlag kapitalutgifter

Da gjennomsnittlig årlig avdrag etter departementets beregningsregel ligger lavere enn hva kommunen reelt betaler i avdrag, forutsettes nye opptak av lån i økonomiplanperioden å bli gjort til 40 års avdragstid. Når det gjelder renteforutsetninger er det lagt til grunn en snittsats på 1,8% i 2021. Det er forutsatt at ca. 55 % av gjeldsmassen er bundet i fastrenteavtaler i hele planperioden 21-24. Rentenivået er ca 0,1 % lavere enn det som lå grunn i forslag til økonomiplan i juni 2020 (strateginotat)

Forutsetninger nye flytende lån:

	Avdragstid	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ordinære lån	40	2,0 %	1,2 %	1,2 %	1,4 %	1,6 %	2,00 %
Startlån	30	2,1 %	1,2 %	1,2 %	1,4 %	1,6 %	2,00 %

Forutsetninger gjennomsnittlig lånerente (inklusive fastrenter og rentebytteavtaler):

	Avdragstid	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ordinære lån	40	2,0 %	2,0 %	1,81 %	1,85 %	1,99 %	2,00 %
Startlån	30	2,1 %	1,8 %	1,80 %	1,80 %	2,00 %	2,00 %

7.2 Renter og avdrag i planperioden inklusive rentekostnader nye låneopptak

Tabellen nedenfor viser kapitalutgifter i millioner kroner fra og med budsjett 2020 til og med 2024 basert på forslag til investeringer i planperioden. Det er forutsatt en økning i de flytende rentene fra 2019 og i hele perioden. Tabellen er hentet ut fra forutsetningene som er lagt til grunn (kap. 7.1). Tallene er korrigert for årlig prisvekst på 2,0 %, altså uttrykt i faste priser.

	R-19	B-20	B-21	B-22	B-23	B-24
Avdrag	74,9	75,5	78,8	76,3	75,7	75,7
Renter	59,0	63,8	52,2	53,8	58,1	63,4
SUM	133,9	139,3	131,0	130,1	133,8	139,1

Som det fremgår av tabellen øker kapitalutgiftene fra 2022. En betydelig del av kapitalutgiftene er knytta til låneopptak innenfor avløp og vannforsyning, hvor kapitalutgiftene dekkes over avgiftene og videreutlån. Dette hensyntatt gjennom lavere ramme til etat teknisk drift. Ut ifra gjeldende regelverk for selvkostberegning kommer inntektene med 1 års etterslep i forhold til utgiftene. Videre er det hensyntatt at andelen egenfinansiering (bruk av disposisjonsfond) tilsvarer fremtidige overskudd. Viser til fullstendig tabell i kapittel 8.5.

7.3 Lånegjeldens utvikling 2019 -2024 fordelt på låneformål

Tabellen under viser kommunens gjeld fordelt på formål.

Beløp i mill.kr	UB 2019	UB 2020	UB 2021	UB 2022	UB 2023	UB 2024
Brutto lånegjeld	2 552	2 687	2 986	3 027	3 156	3 356
Herav startlån	442	460	510	560	610	660
Netto lånegjeld	2 110	2 227	2 476	2 467	2 546	2 696
Herav selvfin.	856	895	964	991	1002	1040
Ikke selvfin.	1 254	1 332	1 511	1 476	1 544	1 656

8 Rammer budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

8.1. Innledning

For å oppnå det som betegnes som minimumsnivå for netto driftsresultat i økonomiplanen må Stjørdal kommune tilpasse seg både lavere overføringer fra staten og å øke budsjetterte overskudd. Kommunedirektøren har siden behandling av forslag til økonomiplan i juni (strategidebatten), jobbet videre med å styrke det økonomiske handlingsrommet. Tiltakene som ble lagt frem i juni er nå bearbeidet og sett opp mot nye forslag. Helt sentralt i arbeidet har vært å levere på vedtatt og nødvendig minimumsnivå for netto driftsresultat på 1,5 %. Både drifts- og investeringstiltak er blitt vurdert opp mot hverandre, og resultatet av disse vurderingene har eksempelvis medført at vi har valgt å trekke ut rehabiliteringen av Hegra ungdomsskole. Her er kombinasjonen av fremtidige investeringskostnader og kostnadseffektiv drift grundig vurdert. Rehabilitering av Hegra U er i dette budsjettforslaget forutsatt påbegynt etter at Halsen B ferdigstilles, slik planen opprinnelig var.

Tabell virkning av Hegra U – endring finanskostnader:

	2021	2022	2023	2024
Renter Hegra U	348	1 060	1 111	1 088
"Avdrag" Hegra U	725	1 933	1 933	1 933
Endring finanskostnader ekskl	1 073	2 993	3 044	3 021

I kapittel 8.2 beskrives de overordnede endringene som er foretatt i driftsrammene fra kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020 frem til KD nå legger frem forslag til budsjett for 2021.

De nye totale nedtrekkene av etatsrammene kan oppsummeres slik:

Oversikt kutt/tiltak (utover allerede vedtatt):		KD's forslag			
Tall i tusen kr		2021	2022	2023	2024
KUTT - ikke kompensere prisvekst		6 000	8 000	10 000	12 000
Tiltakspakker totalt (revidering fra strat.notat)		8 474	8 874	18 934	18 934
Vi2030		2 000	3 000	4 500	4 500
Teknisk drift		1 700	2 200	2 200	2 200
Politisk organisering					600
Formannskapetets disposisjonspost		500	500	500	500
		18 674	22 574	36 134	38 734

Som tidligere år kompenseres ikke prisvekst i etatsrammene. Pris- og lønnsvekst ble kompensert kommunesektoren fullt ut gjennom statsbudsjettet (lagt frem 7.oktober) ved at alle beløp justeres til 2021 beløp. I strateginotatet var tall oppgitt i 2020-beløp. For 2021 er prisveksten kompensert med 3,7%. Beløpet på 6 mill er kun et stipulert beløp basert på hva vi fikk fratrullet det som er kompensert gjennom ulike satsninger og ulike prisreguleringer gjennom avtaler

(eksempelvis økt husleie Kimen /SKU AS). For årene 2022-2024 har vi lagt til grunn en årlig forsiktig effekt på 2 mill som er lagt på finansområdet.

Vedlagt er revidert tiltaksliste med utgangspunkt i de tiltakspakkene som ble vedlagt strateginotatet.

I forbindelse med Vi2030 prosjektet er det lagt inn en innsparing på 2 mill fra 2021 som økes til 3 mill i 2022 og 4,5 mill i 2023. KD bemerker at budsjettering nå naturlig må skje etter dagens organisasjonsstruktur og minner om at denne strukturen kan bli endret i Vi2030. I så fall må også regnskapssystemer måtte revideres og tilpasses ny organisasjonsstruktur og omposteringer foretas.

Som en del av prosessen i slutfasen med å oppnå nødvendig robusthet i forslaget til budsjett ble det lagt et ekstra innsparingskrav på teknisk drift. Detaljer rundt dette er beskrevet i kap 9.4.

Det er lagt en ambisjon om 600 tusen i besparelse knyttet til politisk organisering. Beløpet er lagt til etter valget i 2023. Også formannskapets disposisjonspost er nedjustert fra i dag 2 mill til 1,5 mill.

8.2 Grunnlag nye driftsrammer 2021

Endring driftsrammer fra 2020 til 2021, tall i tusen kr.

Rådmanns forslag til budsjett 2020	890 659
Vedtak kstyre 19/12-19 og K.sak 4/20	173
Vedtatt driftsramme for 2019	890 832
Tidligere vedtatte endringer	-6 663
Lønnsoppgjør	3 658
Reduserte gebyr pga lav rente kap.kost selvkost	1 073
Netto styrking Rådmann/økonomi/HR & I	-930
Netto styrking Oppvekst	2 543
Netto styrking Omsorg	2 981
Netto styrking TD	9 200
Netto styrking Kultur	650
Netto styrking politisk	1 470
Andre endringer	-70
Økning krf og andre trossamfunn	-453
Korrigert tiltaksliste	-8 474
Nye rammer inkl. kuttforslag tiltaksliste 2021	895 817

Vedtak K-styre 19/12-19 og K.sak 4/20

Viser til vedtatt budsjett 19. desember 2020.

Tidligere vedtatte endringer inkl saldering

Fra personal til HR har innsparingskrav på -0,5 mill, helårseffekt seniortiltak -0,1 mill og helårseffekt kommunedirektør +0,3 mill er endringer som gjelder KD, økonomi og HR og

innovasjon. Det er vedtatt følgende endring for etat oppvekst: +0,407 mill Newtonrommet består, +0,250 mill «Gården som ressurs» består og +0,300 mill ny modell for SFO-priser. Det er vedtatt følgende endringer for etat omsorg: -0,115 mill bortfall delfinansiering psykolog, -1,4 mill NAV, -0,1 mill Flyktningetjenesten boligutgifter, +1,7 mill Selbu trer ut av VR DMS, +0,3 mill Selbu og Tydal trer ut av VR Forvaltning, -0,2 mill økte egenandeler omsorg. Det er vedtatt følgende endringer for etat teknisk drift: Bilpool -0,05 mill, økte inntekter og kostnader basis- og flerbrukshall -2,0 mill, vegvedlikehold +0,1 mill, handlingsplan grønt +0,05 mill, utleie Frigårdvegen 95 -0,1 mill, effekt Husbymarka barnehage -0,225 mill, økning renhold +0,1 mill, økte VAR inntekter -4,0 mill, vedlikehold bygg +0,05 mill, avvikle leieavtale -0,71 mill, redusert kjøp av konsulenttenester -0,39 mill. Det er vedtatt følgende endringer på etat kultur: ungdom som ressurs -0,5 mill, +0,4 mill byfest/ansattefest, -0,08 mill på leieinntektskorrigering Lokstallen og -0,15 mill på prismatrisen Kimen.

Lønnsoppgjør

Lokalt lønnsoppgjør kapittel 3 og 5 fra 01.05.2019.

Reduserte gebyrinntekter pga lav rente kapitalkostnader selvkost

Selvkostberegninger og økte kapitalkostnader for vann og avløpsområdet beregnes årlig. På grunn av lav rente vil gebyrgrunnlaget for kapitalkostnader bli lavere enn tidligere beregnet for 2021.

Netto styrking KD/økonomi/HR og innovasjon (tall i tusen kr)

Helårseffekt på at skatt og arbeidsgiverkontroll har blitt statlig -1 737', ERP-prosjekt +500', 2 årsverk knyttet til organisasjonslederutvikling og heltid/deltid +1 400', utviklingsmidler +1 000', +250' årsverk fra VR til kun Stjørdal, forventet effekt av Vi2030 -2 000' og organisatoriske endringer med -343' som forklares med overføring av årsverk til teknisk (-700') og tilført lønnsmidler fra oppvekst for overflytting fra VR til HR og innovasjon (+357').

Netto styrking oppvekst (tall i tusen kr)

Intern flytting av ressurser fra Integreringsområdet til NAV -800, fra Kultur til Barn og ungdom +150 og fra Barnevern til HR -291.

Grunnskole er netto styrket med +2871 knyttet til oppnåelse av lærernorm, endringer i demografi, og flere elever i private skoler. Læremidler +750. SFO-tilbudet «KimenSommer» overføres fra Kultur til Oppvekst +350, i tillegg justeres SFO med netto -169 knyttet til endret aktivitet (jfr bud.vedtak 2019) og inntekstregulert foreldrebetaling. Barnehage styrkes med +1434 knyttet antall barn i barnehagen, hensyntatt økt foreldrebetaling i barnehagen.

Videreføring av «Trygg for 3» +700. I Statsbudsjettet for 2021 foreslås det å redusere pensjonssatsen for private barnehager fra 13% til 11%, noe som vil utgjøre ca -2300. I tillegg gis det +33 i prosjekterrelaterte oppgaver gjennom Statsbudsjettet. Barnevern styrkes med +1834 ihht reell aktivitet og +101 i krav om utvidet krav om ettervern til 25 år jfr Statsbudsjettet. Integring -2120 knyttet til aktivtetsendringer.

Netto styrking omsorg (tall i tusen kr)

Intern flytting av ressurser fra Integreringsområdet til NAV (550+250)= +800, økte SIO-inntekter Helsehus -3 675, fastlegegaranti +800, styrking legeområdet +571, tilskudd til fastleger +876, huleie Kjøpmannsgt. 10/12 fratrasket husleieinntekter helsehus +1 500, styrking NAV +2 500, Frivilligsentralen øremerket f.o.m. 2021 -795, tilskudd til fastleger (basistilskudd) +554, prosjektmidler VR DMS -150.

Netto styrking TD (tall i tusen kr)

Flytting av ressurser fra HR til eiendom +700, FDV kostnader pga økt areal Hegra barneskole +200, FDV kostnader Helsehus +5500, Prisøkning snøbrøytingsavtaler +1800, basis- og flerbrukshall forsinket +2000, klimatiltak +500, tapte leieinntekter pga salg av tomt +900, utsatt avvikling av leieforhold Kjøpmannsgt 13 +900, økte gebyrinntekter regulering -100, økte leieinntekter boliger -1500, leieinntekt gategrunn -1500, ytterligere redusert kjøp av konsulentjenester regulering -200

Netto styrking kultur (tall i tusen kr)

Økt tilskudd til Selbuskogen skisenter 100', korrigering inntekt ut fra prismatrisen på Kimen +100', Økt kommunal andel partnerskapsavtalen SNK og Opera Trøndelag +200', økt husleie SKU +300', nedbemanning bibliotek -300' samt 250' til bergkunstsenter.

Netto styrking politisk (tall i tusen kr)

Valgkostnader 2021 +1 170 og økte godtgjøringer +300.

Andre endringer

Økt kostnad revisjon og økt inntekt skjenkebevilgning.

Økning kirkelig fellesråd og andre trossamfunn

Økt tilskudd kirkelig fellesråd 400'. Tilskudd andre trosamfunn -853'.

Korrigert tiltaksliste

Viser til eget vedlegg til budsjettdokumentet:

Revidert tiltakspakke budsjett og økonomiplan 2021-2024.

Tiltakspakkene er innarbeidet i tallgrunnlaget. Og det er laget konsekvensanalyser av alle tiltakene; konsekvenser for brukere og ansatte.

8.3 Grunnlag driftsrammer (bevilgningsoversikt A) og fordeling (bevilgningsoversikt B)

For detaljer på rammenivå vises det til kapittel 9. Viser også til forklaringer i avsnitt 8.2.

Obligatoriske budsjettskjema som skal vedtas er bevilgningsoversikt A og B som viser hvordan driftsrammene fremkommer og hvordan de er brukt.

Bevilgningsoversikt drift A					Tall i 1000 kr.
	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024
Rammetilskudd	-380 677	-357 853	-367 453	-726 237	-732 462
Innteks- og formuesskatt	-627 387	-654 235	-654 235	-654 235	-654 235
Eiendomsskatt	-	-	-	-	-
Andre generelle driftsinntekter	-62 488	-54 290	-44 050	-43 600	-42 000
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-1 070 552	-1 066 378	-1 065 738	-1 424 072	-1 428 697
Sum bevilgninger drift, netto	873 256	879 305	873 733	1 271 556	1 275 796
Avskrivninger	101 136	115 063	115 063	115 063	115 063
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	974 392	994 368	988 796	1 386 619	1 390 859
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-96 160	-72 010	-76 942	-37 453	-37 838
Renteinntekter	-13 775	-13 275	-14 375	-15 775	-17 075
Utbytter	-11 600	-11 700	-11 800	-11 900	-12 000
Renteutgifter	63 902	52 663	53 839	58 113	63 427
Avdrag på lån	75 500	78 782	76 258	75 710	75 739
NETTO FINANSUTGIFTER	114 027	106 470	103 921	106 147	110 091
Motpost avskrivninger	-101 136	-115 063	-115 063	-115 063	-115 063
NETTO DRIFTSRESULTAT	-83 269	-80 603	-88 083	-46 368	-42 810
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-
Overføring til investering	19 100	-	8 300	37 800	28 900
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	50 258	49 569	48 000	15 200	8 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13 911	31 034	31 783	-6 632	5 910
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
SUM DISPONERINGER	83 269	80 603	88 083	46 368	42 810
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-0	-	-0	-0	-0

Generelle driftsinntekter er beskrevet i kapittel 4 – inntektsgrunnlag. Renteinntekter, renteutgifter og avdrag på lån er beskrevet i kapittel 7

Nedenfor er forslag til rammer for hele planperioden. For beskrivelse av endringer innenfor de ulike etatene vises det til kapittel 9.

Bevilgningsoversikt B					Tall i 1000 kr.
Rammeområde	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024
Rådmann/økonomi og HR	75 339	65 080	63 580	61 720	61 720
Oppvekst	541 193	571 961	573 781	572 321	573 821
Omsorg	98 211	84 641	85 120	455 421	457 421
Teknisk drift	99 731	99 144	96 613	93 485	90 795
Kirker og øvrige ansvarsomr.	15 430	15 395	15 395	15 395	15 395
Politiske organ etc.	12 501	12 330	11 160	12 330	10 560
Kultur	47 259	47 265	46 595	46 595	46 595
Ikke kompensert prisvekst(21-23)			-2 000	-4 000	-6 000
Sum driftsrammer	889 664	895 816	890 244	1 253 267	1 250 307

På lik måte som for 2019 og tidligere budsjettår forutsetter KD at fremtidig prisvekst ikke kompenseres på driftsrammene. Virkningen fremkommer egentlig som økte rammetilskudd og økt skatt som ikke kompenseres driftsrammene. Imidlertid ønsker KD å synliggjøre dette som reelle innsparingskrav til rammene. For 2021 utgjorde denne effekten vel 6 mill.

For budsjett 2021 har vi supplert etatsrammene med oversikt over budsjetterte årsverk. Sammenligningsgrunnlaget er budsjett 2020. Årsverkgrunnlaget for både 2020 og 2021 er noenlunde likt slik at tallene er sammenlignbare. Uttrekket er basert på fastlønte.

Etat	Årsverk budsjett 2020	Årsverk budsjett 2021
KD/Økonomi/HR og I	77,96	79,44
Oppvekst	615,77	604,54
Omsorg	589,01	602,36
Teknisk drift	214,6	208,49
Kultur	39,04	38,63
Totalt	1536,38	1533,46

KD/Økonomi/HR og innovasjon (HRI) har budsjettert med økning på 1,48 år fra budsjett 2020 til 2021. Dette knyttes til økt bemanning ved VR lønn/regnskap (+2 år) på grunn av at Frosta har inngått i samarbeidet, tilført 2 år under HRI fra andre etater knyttet til organisatoriske endringer i organisasjonen og ikke erstatning av 1,89 år under HRI når ansatte slutter. Små endringer på andre områder.

I etat oppvekst budsjetteres det med en reduksjon av 11,23 år fra 2020 til 2021. Dette er knyttet til -11,4 år pga færre barn i barnehagen, +4,3 år i skole/SFO knyttet til endrede sammensetninger, integrering har redusert -2,9 år med gunnlag i færre elever i voksenopplæring og overgang til pensjon, og -1 år i BV der merkantil er overført ressursgruppe under HRI.

Etat omsorg budsjetterer med en økning på 13,35 årsverk fra 2020 til 2021. Virksomhetene bo og miljø, institusjon og demens og hjemmetjenester har alle redusert antall årsverk, mens forebyggende virksomhet er uendret. Årsaken til økning for etaten er nye årsverk ved helsehuset som tas i bruk i 2021. Værnesregionområdene under etat omsorg har samlet sett omtrent samme antall årsverk i 2021 som de hadde i 2020.

Etat teknisk drift budsjetterer med en reduksjon av 6,11 år fra 2020 til 2021. Dette knyttes hovedsaklig til reduksjon på renhold og kommunalteknikk.

Ved etat kultur budsjetteres det med en reduksjon av 0,41 år som knyttes til tiltak nedbemanning ved bibliotek og kulturskolen.

8.4 Driftsoversikt 2019- 2024

Nedenfor er utvikling driftsresultat fra regnskap 2019 til forslag økonomiplan 2021-2024 for Stjørdal kommune.

Nominelt 2019-2020, faste priser 2021-2024	Regn 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024
Brukerbetalinger	-54 270	-59 239	-58 247	-58 747	-59 247	-59 747
Andre salgs- og leieinntekter	-170 826	-339 328	-352 113	-352 813	-352 813	-352 813
Overføringer med krav til motytelse	-750 857	-692 509	-764 212	-764 212	-418 003	-418 003
Rammetilskudd	-382 700	-380 677	-357 853	-367 453	-726 237	-732 462
Andre statlige overføringer	-88 213	-62 488	-54 290	-44 050	-43 600	-42 000
Andre overføringer	-9 067			0	0	0
Skatt på inntekt og formue	-615 175	-627 387	-654 235	-654 235	-654 235	-654 235
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-2 071 108	-2 161 628	-2 240 950	-2 241 510	-2 254 135	-2 259 260
Lønnsutgifter	1 000 686	976 656	1 000 621	996 101	1 014 501	1 014 501
Sosiale utgifter	257 694	260 580	268 548	267 797	274 397	274 397
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod						
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	679 554	583 250	618 692	619 692	631 506	637 506
Overføringer	137 895	144 535	166 016	166 016	181 016	179 555
Avskrivninger	111 576	101 136	115 063	115 063	115 063	115 063
Fordelte utgifter	-217 551					
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 969 854	2 066 157	2 168 940	2 164 669	2 216 483	2 221 022
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-101 254	-95 471	-72 010	-76 841	-37 652	-38 238
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	37 427	-25 700	-24 975	-26 275	-27 475	-28 675
Mottatte avdrag på utlån	580	-	-	-	-	-
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-38 007	-25 700	-24 975	-26 275	-27 475	-28 675
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	58 889	63 977	52 663	53 839	58 113	63 427
Avdrag på lån	86 478	75 500	78 782	76 258	75 710	75 739
Utlån	895					
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	146 262	139 477	131 445	130 096	133 822	139 166
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	108 255	113 777	106 470	103 821	106 347	110 491
Motpost avskrivninger	-111 576	-101 136	-115 063	-115 063	-115 063	-115 063
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-104 575	-82 830	-80 603	-88 083	-46 368	-42 810
NETTO DRIFTSRESULTAT i forhold til driftsinntekter	5,0 %	3,8 %	3,6 %	3,9 %	2,1 %	1,9 %
AVSETNING BUNDET FOND SIO - OMSORG	31 053	40 000	40 000	40 000	7 200	0
AVSETNING UTBYTTE NTE	14 735	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
NETTO DRIFTSRESULTAT KORRIGERT (Sio og NTE)	-58 787	-34 830	-32 603	-40 083	-31 168	-34 810
NETTO DRIFTSRESULTAT KORRIGERT (ifht dr.innt)	2,8 %	1,6 %	1,5 %	1,8 %	1,4 %	1,5 %

Bud 2020 er registrert budsjett slik det var da vi startet budsjettprosessen i august 2020, uten saldering.

Brutto driftsinntekter er forutsatt å bli 2 241 mill og brutto driftskostnader 2 169 mill. Brutto driftsresultat budsjetteres således til å bli positivt 72 mill, mens netto driftsresultat 80,6 mill.

Både driftsinntektene og driftskostnadene er økt opp fra 2019 grunnet nye regler for bokføring («fordelte utgifter» på kostnadssiden er fjernet). Som vertskommune for Værnesregionen vil ca 300 mill i brutto kostnader og inntekter inkluderes i talloversikten. Tidligere var det kun nettotallene (Stjørdals andel) som var med i bruttotallene. Dette medfører at vi bør se på utilsiktede virkninger dette får på blant annet finansielle måltall.

For detaljer knyttet til de samlede inntekter og kostnader vises det til kapittel 4 - inntektsgrunnlag, 5 - utgiftsgrunnlag og 7 - kapitalutgifter.

8.5 Disposisjonsfond.

Utvikling i disposisjonsfondet basert på regnskap, prognose 2020 og forslag til økonomiplan 2021-2024:

Utgående balanse, tall i mill kr	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årets resultat som tilføres dispfond		40,7	0,6	31,2	37,8	28,9	32,5
Bruk av disposisjonsfond			16,8	3,1			
Egenkapital investeringer			19,0	0,0	8,3	37,8	28,9
Disposisjonsfond inkl årets resultat	151,6	192,3	157,1	188,3	217,8	208,9	212,5
Disposisjonsfond 31.12	119,5	156,7	156,5	157,1	180	180	180
Kommunens kraftfond (NTE)		11,4	19,6	28,4	37,6	47,2	57,2

Her er det lagt til grunn at budsjettert utbytte fra NTE legges til bundet fond og ikke til disposisjonsfondet.

Når disposisjonsfondet utgjør 8% av driftsinntektene (180 mill) vil overskytende brukes som egenkapital i investeringsbudsjettet. Budsjettert økning til disposisjonsfondet legges ikke til grunn. Altså forholder vi oss til bokførte verdier av disposisjonsfondet. Dette er illustrert i tabellen over ved å vise disposisjonsfondet med og uten årets økning til fondet.

9 ETATSDEL

9.1 Kommunedirektør, økonomi og HR- og innovasjon

9.1.1 Kort beskrivelse av enhetene

Følgende enheter hører til under området:

- Kommunedirektør og kommunedirektørens ressursteam samt administrativ ressurs
- Økonomi inkludert lønn/regnskap og innkjøp
- HR- og innovasjonssenheter, inkludert Varit, HR, dokumentasjonssenter, merkantil ressursgruppe, kommunikasjon, hovedtillitsvalgt og hovedvernombud.

9.1.2 Økonomisk ramme kommunedirektør – økonomi - HR- og innovasjonssenheten

KOMMUNEDIREKTØR - ØKONOMI - HR- OG INNOVASJON

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	66 382	66 382	66 382	66 382	66 382
Helårseffekt kommunedirektør		300	300	300	300
Seniortiltak, helårseffekt		-100	-100	-100	-100
Innsparing prosjekt fra personal til HR		-500	-500	-500	-500
Nytt ERP-system		500	-500	-800	-800
Helårseffekt arb.giverkontroll over til staten		-1 737	-1 737	-1 737	-1 737
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	66 382	64 845	63 845	63 545	63 545
Økte kostnader/inntekter:					
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2019, helårsvirkning	598	598	598	598	598
Organisatoriske endringer mellom etater	662	-343	-343	-343	-343
Sum rammeendring	1 260	255	255	255	255
Kommunedirektørens forslag strategidokument:					
RNB, utsatt flytting av arb.giverkontroll til staten	1 985				
Heltid/deltid, organisasjonslederutvikling 2 Å V		1 900	1 900	1 900	1 900
Tiltakspakke, kuttforslag		-670	-670	-730	-730
Sum rammeendring strateginotat	1 985	1 230	1 230	1 170	1 170
Nye rammer kommunedirektør, økonomi, HR - og innovasjon	69 627	66 330	65 330	64 970	64 970
Økte inntekter/kostnader:					
RNB, utsatt flytting av arb.giverkontroll til staten	-1985				
Forslag budsjettdokument:					
Korrigert heltid/deltid, org.lederutvikling i 2021		-500			
Utviklingsmidler		1000	1000	1000	1000
Endringer årsverk fra VR til Stjørdal		250	250	250	250
Måltall Vi2030		-2000	-3000	-4500	-4500
Sum rammeendring budsjettdokument	-1985	-1250	-1750	-3250	-3250
Nye rammer KD, øk og HR	67 642	65 080	63 580	61 720	61 720

Fra strateginotatet ligger det inne en økning på 2 stillinger som er beskrevet der. Det er gjort en liten korrigerende av denne posten i 2021 grunnet refusjoner i 2021. Tiltakspakken står urørt. Det henvises til vedlegg «Revidert tiltaksliste budsjett 2021 – økonomiplan 2021-2024.»

Det er i budsjettforslaget lagt inn 1 mill til utviklingsmidler. Skal organisasjonen klare å effektivisere og jobbe smartere er vi avhengig av midler til frikjøp av ressurser og utviklingsmidler for å rigge organisasjonen. Det skal etableres rutiner for gjentakende kunde- og medarbeidertilfredsmålinger i samarbeid med tillitsvalgte, og det er behov for midler til dette. Kommunen skal gjennomføre slike målinger jevnlig der første gang blir i løpet av 2021. Avsatte midler til målingene er 200 tusen i 2021 og 200 tusen i 2023. Det er også planlagt nytt arkivsystem (erstatte ephorte), og det forventes at 200 tusen vil gå til dette i 2021. Utviklingsmidler digitalisering settes til kr 600 000. I tillegg er kommunen i gang med anbudsprosess rundt ERP (Enterprise resource planning – omfatter programmer for innkjøp, økonomi og HR) som også vil gi økt bruk av ressurser fra høsten 2021.

Fra 2021 er det gjort endringer i organiseringen som gjør at ansatte går fra et område i Værnesregionen til kun jobb for Stjørdal kommune. Det er i denne sammenheng tilført 250 000 kr.

I tiltakspakken som fulgte med strateginotatet ble det lagt inn måltall på Vi2030. Vi2030 er et overordnet prosjekt som skal gjennomføre en ny organisering av hele kommunen. Prosjektet har til hensikt å sørge for en fremtidsrettet og helhetlig organisering av tjenestene i kommunen. Målet er at innbyggerne skal oppleve at tjenestene er enkle å forstå, tilgjengelige og sømløse. Økonomisituasjonen kommunen står ovenfor påvirker Vi2030, og det er fastsatt prinsipper for skillet mellom kjernevirksomhet og støttefunksjoner. Ut ifra dette ser vi behovet for en effektivisering av administrasjonen og endring av struktur. Tallene er endret noe fra i vår til budsjettdokumentet, og det blir på Kommunedirektør lagt inn en innsparing på 2 mill. kr fra 2021 som økes til 3 mill. i 2022 og 4,5 mill. i 2023. KD bemerker at budsjettering nå naturlig må skje etter dagens organisasjonsstruktur og minner om at denne strukturen kan bli endret i Vi2030. I så fall må også regnskapssystemer måtte revideres og tilpasses ny organisasjonsstruktur og omposterings forholdsregler.

I allerede vedtatte endringer er det lagt inn at prosjekt «Fra personal til HR» skal gi en innsparing på 0,5 mill. Dette er tatt inn i rammen til HR- og innovasjon fra 2021.

Hovedtillitsvalgtområdet har fått økt frikjøppressurs på 20 % grunnet økning i antall medlemmer. Denne kostnadsøkningen er tatt innenfor HR og innovasjon sin egen ramme.

Området til KD, økonomi og HR og innovasjon har de siste årene hatt politiske vedtak knyttet til effektivisering. Områder under HR og innovasjon har ikke erstattet ledere på enhetene HR og kommunikasjon ved avgang. Henviser til tiltaksliste for nærmere beskrivelse av konsekvenser for dette.

9.2 Etat oppvekst

9.2.1 Kort beskrivelse av etaten

- 10 barneskoler
- 3 ungdomsskoler
- Skolefritidsordning (SFO) ved alle barneskoler
- Integrering
- 9 kommunale barnehager
- 14 private barnehager
- 8 private familiebarnehager
- Forebyggende enhet barn og unge
- VR Pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT
- VR Barnevern

9.2.2 Økonomisk ramme etat oppvekst

OPPVEKST

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	569 214	569 214	569 214	569 214	569 214
Bhg: Beparelse ved nedleggelse av Flora barnehage		-800	-800	-800	-800
Bhg: Færre barn		-1 200	-4 300	-5 100	-5 100
Bhg: Kuttiltak		-916	-916	-916	-916
Skole: Generelt nedtrekk		-163	-163	-163	-163
Skole: Færre elever		-500	1 000	-900	-900
Skole: Gården som pedagogisk ressurs		-81	-81	-81	-81
SFO: Gradert brukerbetaling SFO og bortfall moderasjon SFO		-483	-483	-483	-483
Integrering: Bemanning		-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Integrering: Introduksjonsordningen		-1 000	-2 100	-3 000	-3 000
Integrering: Møbler		-100	-200	-250	-250
Bamevern: Konsekvens av redusert integrering		-600	-600	-600	-600
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	569 214	562 351	559 551	555 901	555 901
<u>Økte inntekter/kostnader:</u>					
Lønnsoppgjør kap 3 og 5, helårsvirkning	1 177	1 177	1 177	1 177	1 177
Overføring til NAV (mai)	-550	-550	-550	-550	-550
Overføring til HR og Innovasjon (mars)	-291	-357	-357	-357	-357
Sum rammeendring	336	270	270	270	270
<u>Kommunedirektørens forslag Strategidokument:</u>					
Kuttforslag 2021 - 2024		-1 930	-2 130	-2 130	-2 130
Skolebruksplan (tverretattlig) - lagt på finansområdet					
Bamehage: Tilpasning av ramme		7 000	7 000	7 000	7 000
Bamehage: Demografi. Endring fra vedtatt økonomiplan			1 800	2 000	3 300
Bamevern: Tiltak		1 000	1 000	1 000	1 000
Skole: Demografi. Endring fra vedtatt økonomiplan		1 150	1 850	3 200	2 800
Skole: Oppnå lærernorm		9 000	9 000	9 000	9 000
Sum rammeendring Strateginotat	-	16 220	18 520	20 070	20 970
Rammer Oppvekst jfr Strategidokumentet	569 550	578 841	578 341	576 241	577 141
<u>Interne justeringer:</u>					
Korrigert overføring til NAV (høst)		-250	-250	-250	-250
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Bamehage: Justert bamehageramme, færre barn		-2 650	-350	-500	-300
Bamehage: Pensjon Private bhg (Statsbudsjett)		-2 267	-2 267	-2 267	-2 267
Bamehage: Trygg før 3		700	700	700	700
Bamevern: Tiltak (utfra kjent aktivitet)		1 500	1 500	1 500	1 500
Bamevern: Utvidet rett til ettervern (Statsbudsjettet)		101	101	101	101
Barn og ungdom: Ungdom som ressurs. Splitt mellom KUL og OPP (70/30)		150	150	150	150
Grunnskole: Flere elever i private skoler		-748	-748	-748	-748
Grunnskole: Korrigert demografi, færre elever		-5 130	-5 110	-4 320	-3 920
Grunnskole: Læremidler (egenandel)		750	750	750	750
SFO: Kimensommer, overført fra Kultur		350	350	350	350
SFO: Inntektsgradert foreldrebetaling (Statsbudsjett)		614	614	614	614
Sum rammeendring Budsjettdokument	-	-6 880	-4 560	-3 920	-3 320
Nye rammer Oppvekst	569 550	571 961	573 781	572 321	573 821

«Kuttforslag 2021-2024» nevnes under hver tjeneste, men for ytterligere informasjon om tiltakene (1,93 mill.kr. i 2021) vises det til egen konsekvensutredning per tiltak vedlagt budsjettdokumentet.

Barnehage

I strategidokumentet før sommeren ble det tilført 7,0 mill. kr til barnehageområdet for å tilpasse rammen til dagens aktivitet. Kommunen har i 2018 og 2019 hatt et lavere antall barnefødsler sammenlignet med årene 2015-2017. Per 3. kvartal er det født 195 barn i kommunen, 27 flere enn i samme periode i 2019. Med ca. 280 skolestartere høsten 2021 (med barnehageplass i kommunen våren 2021), er det å forvente et redusert behov for ca. 20 barnehageplasser fra høsten 2021. Foreslått budsjettramme for barnehageområdet blir på 197 mill. kr. Budsjettet er dimensjonert utfra ca. 1250 barn med barnehageplass våren 2021, med et nedtrekk høsten 2021 iht. differansen mellom fødselsprognosen for 2020 og antall skolestartere høsten 2021. Justeringen er også korrigert for merinntekt iht. økt makspris/foreldrebetaling. I statsbudsjettet foreslås det å redusere pensjonssatsen for private barnehager fra 13 % til 11 %.

Foreldrebetalinga for delte plasser i Stjørdal er i 2020 høyere enn på nasjonalt nivå. Bakgrunnen for at det skulle koste mer for en delt plass enn for en hel plass, var at det er mer administrasjon med flere barn og foreldre. Rent systemeffektivt gir dette et merarbeid for enhetene. Det foreslås derfor å benytte prosentandel av nasjonal makspris. Dette vil utgjøre minimalt tap for våre barnehager. Viser til appendix 13. For å oppnå kontinuitet med barn og personal, og for at barnet skal venne seg til livet i en barnehage, foreslås det at tilbud om 40 % og 50 % plass (2 og 3 dager per uke) tas ut fra kommunens tilbud. Kommunen vil da tilby fra 60 % til 100 % opphold fra høsten 2021 (fra 3 til 5 dager per uke).

I perioden 2017-2020 private og kommunale barnehager deltatt i forskningsprosjektet «Trygg før 3» som i sin helhet har vært finansiert av NTNU. Stjørdal kommune ønsker å bruke kompetansen videre gjennom innføring av et helhetlig forskningsbasert kvalitetssystem for barnehagene i Stjørdal. Området foreslås styrket med 700 000 kr til videreføringen.

Det er foreslått å starte med åpen barnehage ved Medbroen gårdsbarnehage i 2021. Barnehageområdet er presset på økonomi, og vi kan ikke se at dette er mulig i budsjettåret 2021. Det er også gjort en vurdering av om Blå kors kan etablere et tilbud om "Barnas stasjon" ved Aglo sentrum. Der er det kommet frem til samme konklusjon, selv om Stjørdal kommune kunne ha god nytte av begge disse tilbudene.

Grunnskole

Grunnskoleområdet fikk tilført 4,1 mill.kr i salderingen 2020 for å oppnå lærernorm i budsjettet for skoleåret 2020/21. Dette videreføres med 9 mill. kr (sum helårsvirkning) for 2021. Demografi endringer, som; flere elever i private skoler, lavere elevtall i barnetrinnet, og høyere i ungdomstrinnet, samt tidligere politiske vedtak utgjør at samlet oppjustering kun blir på 3,1 mill.kr i grunnskolebudsjettet fra 2020 til 2021, sett bort fra salderingen i 2020.

For inneværende skoleår mangler likevel grunnskolene ifølge GSI 2,9 lærerårsverk fordelt på tre skoler for å oppnå lærernorm (okt. 2020). Staten jobber med å løse dette, men det er utfordrende å løse både lovpålagt spesialundervisning og lærernorm på to av de store skolene.

I 2020 ble det innført nytt læreplanverk for grunnskolen. Det medfører økte utgifter til utskifting av læremidler. Grunnskole tilføres kr 750 000 til nye læremidler i forbindelse med fagfornyelsen.

Som «Kuttforslag 2021-2024» foreslås fortsatt halv drift av Newtonrommet sammenlignet med opprinnelig aktivitet. På grunn av den samlede økonomiske situasjonen, så er det ikke funnet rom for å innføre MOT-programmet i skolene i 2021.

I 2020 ble det i statsbudsjettet innført inntektsgradert foreldrebetaling 1.-2. trinn, samt gratis SFO for barn med særskilte behov på 5.-7. trinn. Dette justeres nå med helårsvirkning. I 2021 innføres inntektsgradert foreldrebetaling 3.-4. trinn også. SFO tilføres 614 000 til denne økte utgiften.

Aktivitetstilbudet etter skoleslutt, for barn i aldersgruppen 6-10 år; «Kimen-sommer», har de to siste årene vært underlagt etat Kultur. Fra 2021 tilbakeføres tilbudet etat Oppvekst.

Integrering

I tråd med regjeringens strategi *Integrering gjennom kunnskap* ble flyktningetjenesten, EM-teamet og voksenopplæringen samorganisert under etat oppvekst fra og med 2020, for å nå målet om styrket samarbeid om gode tiltak for utdanning, kvalifisering og kompetanse. Sammenslåingen medførte at alle tilskuddene ble ført mot finans, og at området i sin helhet ble rammefinansiert fra 2020. I 2021 vil enheten få reduserte driftsmidler knyttet til enslige mindreårige flyktninger, der majoriteten er overført til NAV-systemet med overført budsjetttramme til Omsorg. Dette kommer til syne under posten «Kuttforslag 2021-2024», der tidligere foreslåtte reduksjon av tre årsverk i Barn og Ungdom, og PPT erstattes med kutt innen integreringsområdet. Se ytterligere begrunnelse under Barn og Ungdom og PPT. Bosetting og kvalifisering antas å følge tidligere vedtatt rammejustering iht. økonomiplan 2020-2024.

Enhet barn og ungdom

Enheten ivaretar et viktig arbeid med forebyggende tiltak, og er særdeles viktig med tanke på det forebyggende og folkehelsefremmende ansvaret som kommunen har. Kartleggingen av risikoutsatt ungdom og ungdomsmiljøet på Stjørdal fra 2019, viste behov for tiltak der enhet barn og ungdom er en viktig tjeneste som trengs for å møte de utfordringene som beskrives i rapporten.

Barnevernreformen som trer i kraft fra 1. januar 2022, vil gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet, og styrke kommunenes ansvar for forebyggende arbeid og tidlig innsats. Endringene i barnevernloven og overføring av oppgaver fra stat til kommune kan derfor omtales som en *oppvekstreform*. Tiltak som tidligere har ligget til det statlige barnevernet vil overføres til kommunene. Dette betyr at Stjørdal kommune må styrke tiltakskjeden sin. Enhet barn og ungdom er i dag en del av denne tiltakskjeden. Det er derfor viktig at enheten rustes til å møte kravene som stilles til kommunen i 2021. Prosjektet VI2030 jobber med dette under prosjektnavnet «Barn og familie», og kommer med forslag om organisasjonsendringer i løpet av 2021.

Ungdom som ressurs splittes mellom Kultur og Oppvekst fra 2021.

I strategidokumentet 2021-2024 ble det foreslått en reduksjon av to årsverk i Barn og Ungdom jfr. «Kuttforslag 2021-2024». Med bakgrunn i ovenfornevnte omorganiseringsprosess erstattes

dette kuttet med utgiftsreduksjoner innen integreringsområdet. Forventet effektivisering fra VI2030-prosessen er lagt på overordnet nivå.

Pedagogisk Psykologisk Tjeneste – PPT

Fra og med høsten 2018 har PPT jobbet kontinuerlig med å være nærmere barn og unge som trenger det – og med det, mer til stede i barnehage og skole. Dette er i tråd med lokale og nasjonale forventninger, og er godt faglig forankret. For PPT innebærer det økt arbeidsbelastning, og flere henvisninger knyttet til hjelp på systemnivå. Dette skal håndteres innenfor samme ramme som i 2020. I strategidokumentet 2021-2024, ble det foreslått en reduksjon av ett årsverk i PP tjenesten jfr. «Kuttforslag 2021-2024». Med bakgrunn i nevnte omorganiseringsprosess «Barn og familie» erstattes dette kuttet med utgiftsreduksjoner innen integreringsområdet. Forventet effektivisering fra VI2030-prosessen er lagt på overordnet nivå.

Barnevern

Barneverntjenesten skal fortsatt jobbe med å øke kvaliteten på tjenestene og har spesielt fokus på brukermedvirkning, systematisk evaluering av egen praksis og forberede oppgaveoverføring fra staten i 2021. Arbeidet med å analysere risiko og sårbarhet, og styrker i det at kommunene skal ta over flere oppgaver, er godt i gang. Det er startet et arbeid med å heve kompetansen til ansatte, og det gjøres i samarbeid med et læringsnettverk med Melhus/Skaun kommune, Trondheim kommune og Malvik kommune, og med BUF-etat. Et tettere samarbeid med enhet barn og ungdom, og helsesykepleiertjenesten vil også være viktig i tiden framover. Arbeidet er startet opp, og en ønsker å bygge bedre og mer robuste fagtjenester. Barneverntjenesten ser behov for at det samarbeides mer og bedre rundt de mest sårbare barn og unge, og at det blir enklere å motta riktig hjelp til rett tid. Målet er bedre samordnede tjenester og bedre tjenestetilbud til familier for å komme tidligere inn, hindre eskalering i problematikk, samt at en unngår “gråsonesaker”, at saker skyves mellom enheter, samt at færre saker blir meldt til barnevern.

Det jobbes målrettet for å sette inn gode nok tiltak til rett tid, slik at man ikke må plassere barn utenfor hjemmet. Dette er uforutsigbart da tjenesten ikke kan forutsi hvilke behov som vil melde seg, og da vurderinger rundt barn og familier er ferskvare og kan endre seg. Det merkes også en økning i aktivitet som følge av koronakrisen som kan medføre økning i tiltak fra barneverntjenesten for 2020. Barneverntjenesten har i større grad innført slekt- og nettverksfokus og blant annet opplæring og økt bruk av familieråd kan ha vært en medvirkende årsak til nedgang i plasseringer etter sommeren 2020. Ut fra signaler fra statlig hold vil en også kunne se en fremtidig økning i utgifter på plasserte barn, da det gjøres vurderinger av Bufetat om tjenesten som tilbys er å regne som ett kommunalt eller statlig ansvar. Med utgangspunkt i dette, og den økonomiske situasjonen, starter tjenesten nå en gjennomgang av alle vedtak og tiltak fremover. Hensikten vil være sikre kostnadseffektive tiltak der eventuelle endringer ikke går utover behovet hos den enkelte familie og barn/ungdom og kvalitet i oppfølgingen. Tjenesten styrkes med 1,5 mill.kr med utgangspunkt i kjent aktivitet.

Det er vanskelig å estimere for aktivitet i ettervern, da både som hjelpetiltak og omsorgstiltak. Det er basert på samtykke fra ungdommen. Det er viktig å starte planlegging av ettervern sammen med ungdommen i god tid før de blir 18 år og koble på relevante samarbeidsinstanser. Det kan bli en utfordring for kommunene i VR at ettervernet endres i ny lov ved at alderen for å motta ettervern økes fra 23- 25 år. Jfr. statsbudsjettet styrkes tjenesten med 101 000 kr til dette formålet.

9.3 Etat omsorg

9.3.1 Kort beskrivelse av etaten

Tjenesteområder

- Forebyggende virksomhet: Helsestasjon/skolehelsetjeneste, Fysio-/ergoterapi, Mestringsteam, Barne- og avlastningstjenesten, helse og boligjeneste.
- Hjemmetjenesten/ Psykisk helse og rus: 4 bosentre med 138 plasser, 4 hjemmetjenesteområder, Aktivitetssenter, Bonitas, Psykisk helse og rustjeneste. Kommunepsykolog og Rask psykisk helsehjelp.
- Bo- og miljøtjenesten: Tjenester til utviklingshemmede, 8 boenheter/74 leiligheter, ambulerende tjeneste.
- Institusjon og demens: Omsorgssenter og institusjonsplasser for aldersdemente, sykeheim med 55 plasser, sentralkjøkken, dagsenter for personer med demens, pårørendeskole og Inn på TUNET.
- Vertsskap for Værnesregionen med disse tjenester: Distriktsmedisinsk senter, Legevakt, Forvaltningskontor og NAV.
- Prosjektarbeid: Service og forbedring, Team utvikling i omsorg og 40 ulike utviklingsprosjekt.

Endringer

- Flytting av 110 ansatte fra Fides-bygget på Fosslia til nye lokasjoner i sentrum.
- Riving av deler av DMS-bygget, oppstart bygging av nytt Helsehus.
- Gjøre helsehuset til et foregangsprosjekt i vår framtidige helse- og omsorgstjeneste. Bygget må realiseres til tid, kostnad og kvalitet.
- Redusere totalkostnadene for økonomisk sosialhjelp.
- Responssenter i Værnesregionen er etablert – et mottak- og formidlingssenter for varsling av trygghetsalarmer og annen velferdsteknologi, samlokalisert med VR-Legevakt.
- Utvidelse av Hegra Bosenter med tre plasser (forutsetter at det blir tilstrekkelig rassikret)
- Brukerstyrt Personlig Assistent. Flere som tidligere ikke har mottatt tjenester, mottar nå BPA.
- Forberede organisasjonen på Helseplattformen- «en innbygger en journal». Ved innføring av Helseplattformen vil det tilkomme kostnader vedrørende kjøp og drift av denne. Størrelsen på denne investeringen er foreløpig ukjent, men vil måtte ses opp mot alternativkostnaden til oppgradering og kjøp av VISMA- PROFIL og hvilke kvaliteter og gevinster de ulike systemene vil bety både for innbygger, tjenesteyter og samarbeidspartene.
- Oppstart 1. byggetrinn på Lillemoen (12 omsorgsboliger).

9.3.2 Økonomisk ramme etat omsorg

OMSORG

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	84 430	84 430	84 430	84 430	84 430
Helsehus drift				10 000	10 000
Rekrutteringstiltak fastleger	-	-	1 000	1 000	1 000
Lillemoen (bemanning Lillemoen og færre PU 5,5-3,5 mill)				2 000	2 000
Flyktningetjenesten: Boligutgifter inkl. tomgangsleie		-100	-200	-300	-300
Selbu trer ut av VR DMS, Stjørdals andel øker		1 700	1 700	1 700	1 700
Selbu trer ut av VR Forvaltning, Stjørdals andel øker		300	300	300	300
Økte egenandeler omsorg		-200	-200	-200	-200
Bortfall delfinansiering		-115	-115	-115	-115
Demografi etter SIO (vedtak des. 2018)					
Rammefinansiering Omsorg (tidl SIO)				333 209	333 209
Implementering målbilde NAV		-1 400	-2 800	-4 200	-4 200
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	84 430	84 615	84 115	427 824	427 824
Økte inntekter/kostnader :					
Lønnsoppgjør kap 3 og 5, helårsvirkning. Utenfor SIO	276	276	276	276	276
Økte demografikostnader/dekning underliggende drift	10 000	12 000	15 000	18 000	20 000
Økte inntekter helsehus i SIO-perioden		-3 675	-4 275	675	675
Helseplattformen		500	3 000	3 000	3 000
Fastlegegaranti	2 000	800	800	800	800
Organisatoriske endringer mellom etater	-521	550	550	550	550
Tiltakspakke, kuttforslag		-16 808	-19 276	-24 276	-24 276
Sum rammeendring strateginotat	11 755	-6 357	-3 925	-975	1 025
Rammer etat omsorg jfr Strategidokumentet	96 185	78 258	80 190	426 849	428 849
<u>Økte inntekter/kostnader:</u>					
Økte demografiinntekter		-12 000	-15 000	-6 175	-6 175
Helseplattformen dekkes av avsatte SIO-midler		-500	-3 000	-3 000	-3 000
VR DMS, prosjektmidler studentveiledning		-150	-	-	-
Endring kuttforslag tiltakspakke (endret til 3,23 mill.)		13 578	16 046	11 046	11 046
Styrking legeområdet		571	2 000	2 000	2 000
Tilskudd fastleger (194,6 mill for landet)		876	876	876	876
Demografi		-	-	6 175	6 175
Husleie Kjøpmannsgt 10/12 fratrukket husleieinntekter helsehus		1 500	1 500	1 500	1 500
NAV		2 500	2 500	2 500	2 500
Frivilligsentralen øremerket f.o.m. 2021		-795	-795	-795	-795
Deflatorjustering uttrekk SIO				13 642	13 642
Organisatorisk endring mellom etater (NAV)		250	250	250	250
Tilskudd til fastleger, basistilskudd		554	554	554	554
Sum rammeendring budsjettforslag	-	6 383	4 930	28 572	28 572
Nye rammer Omsorg	96 185	84 641	85 120	455 421	457 421

Etat omsorg har en relativt lav ramme i perioden fram til og med 2022. Dette skyldes prosjektet «Statlig finansierte omsorgstjenester» (SIO) hvor midlene trekkes ut fra rammen og i stedet overføres som øremerket tilskudd gjennom året. Prosjektet er forlenget ut 2022 og uttrekket føres tilbake til etatens ramme i 2023. Fra år 2023 er det dessuten behov for å kompensere etaten for drift av helsehus, bemanning Lillemoen og dekke økningen i underliggende drift og økte demografikostnader (nye Fossli).

I vedtatt økonomiplan ligger det inne en økning knyttet til at Selbu trekker seg ut av flere VR-samarbeid. Dette vil øke Stjørdals andel av utgiftene. VR DMS har en forventning om å få innvilget prosjektmidler som vil kunne medføre en besparelse på 0,15 mill. på Stjørdals andel.

Egenandelene er vedtatt økt utover deflatorjustering.

Bortfall av delfinansiering psykologstilling ved Ole Vig gir en reduksjon.

I vedtatt økonomiplan ligger det også inn et kutt på 1,4 mill. knyttet til implementering av målbilde NAV. Imidlertid signaliserer NAV et behov for å øke bemanningen for å gi tett nok oppfølging. Økt antall brukere, høy arbeidsledighet og utvidet permitteringsregelverk er noen av hovedårsakene som oppgis. I tillegg har utfordringer med det fysiske arbeidsmiljøet medført et behov for å tilrettelegge for fleksibel bruk av hjemmekontor kombinert med fysisk tilstedeværelse. Stjørdals andel av VR NAV foreslås derfor økt i budsjett 2021.

Legeområdet styrkes med til sammen 2 mill. i budsjettforslaget for 2021. Her er det økninger fra statsbudsjettet kombinert med økte behov for å bl.a. å finansiere en økning knyttet til kommunalt ansatte leger.

Fra 2021 mottar frivilligsentralene tilskudd som øremerket statlig tilskudd i stedet for det kommunale tilskuddet. Budsjettposten til dette formålet er derfor tatt bort i sin helhet.

Som innarbeidet i rammene fra strategidokumentet får etaten økte inntekter fra SIO-prosjektet når Helsehuset tas i bruk primo 2021.

Samtidig øker husleieutgiftene med netto 1,5 mill. knyttet til lokalene i Kjøpmannsgt. 10/12.

I Strateginotat lå det inne en tiltakspakke/kutforslag på 16,8 mill. Etter en grundig gjennomgang av samtlige tiltak er dette beløpet nå redusert til 3,23 mill i 2021. Tiltakene beskrives mer detaljert i eget vedlegg.

9.4 Etat teknisk drift

9.4.1 Kort beskrivelse av etaten

Etat teknisk drift består av følgende enheter:

- Etatsadministrasjon
- Eiendom
- Kommunalteknikk
- Brann og Redning
- Næring
- Arealforvaltning
- VR Samfunnsmedisinsk enhet

9.4.2 Økonomisk ramme etat teknisk drift

TEKNISK DRIFT

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	96 575	96 575	96 575	96 575	96 575
Kommunale veger utfordringer vedlikhold		100	300	500	500
Handlingsplan grønt, K.sak 17/17 - 23.03.2017		50	50	150	150
Økning utleieinntakt idrettsanlegg - Fotballhall		-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Økning utleieinntakt idrettsanlegg - Basishall		-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Driftskostnader Fotballhall		300	300	300	300
Driftskostnader Basishall		300	300	300	300
Driftsinnsparing bilpool		-50	-50	-50	-50
Utleie Frigårdsvegen 95		-100	-100	-100	-100
Effekt nedleggelse Husbymarka b-hage		-225	-225	-225	-225
Økning Renhold		100	100	100	100
Økte VAR inntekter		-4 000	-4 700	-4 700	-4 700
Helsehus FDV og renhold foreløpig				1 500	1 500
Økning vedlikehold bygg		50	50	50	50
Kuttforslag 2020: Avvikle leieavtale Kjøpmannsgt 13		-710	-710	-710	-710
Kuttforslag 2020: Redusere kjøp av konsulenttenester regulering		-390	-390	-390	-390
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	96 575	89 400	88 900	90 700	90 700
Økte inntekter/kostnader:					
Lønnsoppgjør kap 3 og 5, helårsvirkning 2019	1 415	1 415	1 415	1 415	1 415
Organisatoriske endringer	700	700	700	700	700
FDV kostnader økt areal Hegra bameskole		200	200	200	200
FDV kostnader Helsehus		5 500	5 500	4 000	4 000
Snøbrøytingsavtaler prisøkning		1 800	1 800	1 800	1 800
Basis og flerbrukshall forsinket		2 000	1 000		
Klimatiltak		500	1 000	1 000	1 000
Økte stillinger Samfunnsmedisinsk enhet		750	750	750	750
Skolebruksplan (tverretattlig) lagt på finansområdet					
Tiltakspakke - kuttforslag		-3 144	-4 644	-4 644	-4 644
Sum rammeendring Strateginotat	2 115	9 721	7 721	5 221	5 221
Rammer TD jfr Strategidokumentet	98 690	99 121	96 621	95 921	95 921

Økte inntekter/kostnader:

Tap av leieinntekter Equinor	900	900	900	900
Utsatt avvikling leie Kjøpmannsgt 13	900			
Økte gebyrinntekter regulering	-100	-100	-100	-100
VAR reduserte kap.kostn	1 073	-58	-2 486	-5 176

Forslag budsjettdokument:

Korrigert kuttforslag fra Strategidokument (parkering)	1 500	3 000	3 000	3 000
Korrigert kuttforslag fra Strategidokument (adm.ressurs renhold)	-300	-300	-300	-300
Ingen økning stillinger Samfunnsmedisinsk enhet	-750	-750	-750	-750
Redusert opptrapping klimatiltak		-500	-500	-500
Økte leieinntekter boliger	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gategrunnsleie	-1 500			
Redusert kjøp av konsulenttenester regulering	-200	-200	-200	-200
Kutt Teknisk	-	-	-500	-500
Sum rammeendring budsjettdokument	-	23	-8	-2 436

Nye rammer teknisk drift	98 690	99 144	96 613	93 485	90 795
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Av allerede vedtatte endringer så ligger det inne en ferdigstilling og oppstart av Fotballhall og basishall i 2019. Dette arbeidet er forsinket pga grunnavklaringer og forventet inntekt og kostnad i 2020 er derfor nullstilt i rådmannens forslag for 2021, men ligger inne med halv effekt i 2022 og full effekt fra 2023.

VAR inntekter beregnes etter selvkostmodellen og store investeringer gir økte inntekter fremover på grunn av økte kapitalkostnader. På grunn av lav rente vil det gi reduserte kapitalkostnader og derav lavere gebyrinntekter enn tidligere beregnet i 2021. Det gjøres nye beregninger hvert år ut fra gjennomførte investeringer og rentesats.

Avvikling av leieavtale i Kjøpmannsgt 13 var planlagt gjennomført i 2020, men pga covid-19 tiltak kunne ikke dette gjennomføres i år. Det var forutsatt en besparelse på 190 tusen i 2020 og ytterligere 710 tusen i 2021, men dette skyves til 2022 i påvente av avklaringer i VI2030.

Redusert kjøp av konsulenttenester ligger inne med et kutt i vedtatt økonomiplan på 390 tusen, dette økes til 590 tusen i budsjettforslaget.

Nye endringer som er lagt inn i forslaget er:

Økte FDV kostnader pga økt areal ved Hegra barneskole og Helsehuset. Dette er beregnet etter «Holthe nøkkelen» for FDV kostnader. Helsehuset ligger inne i vedtatt økonomiplan med 1,5 mill.kr fra 2023 og er nå lagt inn med 5,5 mill.kr fra 2021. Det er forutsatt at alle leieinntekter bl.a Helse Midt tilfaller etat omsorg.

Eksterne snøbrøytingsavtaler har hatt en stor pris- og kostnadsøkning de siste årene. I 2019 var kostnaden 6,2 mill.kr mot et budsjett på 4,4 mill.kr, dvs 1,8 mill.kr høyere enn budsjett. Hittil i 2020 er kostnaden 3,5 mill.kr (dvs for første halvår) og i 2019 var kostnaden på samme tid 3,9 mill.kr.

Økte stillinger til Samfunnsmedisinsk enhet var ønsket i strateginotatet, men det er ikke funnet rom for denne økningen i budsjettforslaget.

Leieavtalen med Equinor utgår da tomten ble solgt i 2020, leieinntekten har ligget inne som en budsjettforutsetning i rammen og må derfor kompenseres.

Organisatoriske endringer er flytting av stilling fra org.enhet til enhet eiendom.

Klimatiltak er lagt inn med 500 tusen da Stjørdal kommune skal være en foregangskommune innen klima og miljø. Det var i strateginotatet ønskelig å øke denne posten til 1 mill.kr fra 2022, men det er ikke mulig ut fra den økonomiske situasjon.

Økte leieinntekter boliger pga indeksregulering er lagt inn med 1,5 mill.kr og det forutsettes økte leieinntekter for reguleringsplaner med 0,1 mill.kr.

Det er lagt inn en enganginntekt i 2021 for gategrunnsleie i forbindelse med utbyggingsprosjekt.

Tiltakspakken som ble lagt frem i strateginotatet var for TD 3,144 mill.kr for 2021 og 4,644 i årene etter, men det var da forutsatt innføring av parkeringsavgift på 1,5 mill i 2021 og 3,0 mill. kr i årene etter. Etter behandlingen av strateginotatet er parkeringsavgiften tatt ut av tiltakslisten. Besparelse av administrativ ressurs lå i tiltakslisten med 0,7 mill.kr, men er økt til 1,0 mill.kr da enhet renhold er underlagt enhet eiendom fra 01.07.2020.

Tiltakslisten kuttforslag for TD er da 1,944 mill.kr og består da av følgende tiltak:

- Administrativ ressurs renhold 1,0 mill.kr
- Redusere fjernvarmekostnad gågata/torget 0,3 mill.kr
- Kutte tilskudd til NIV (Næringsforeningen i Værnesregion) 0,1 mill.kr
- Kutte tilskudd Luftfartsforum 0,1 mill.kr
- Samarbeid landbruk Meråker økt inntekt 0,1 mill
- Redusert vedlikehold bygg 0,1 mill.kr
- Redusert vedlikehold veg 0,1 mill.kr
- Kutte velferdstiltak ansatte 0,144 mill.kr

I og med at prisvekst ikke kompenseres så vil det for TD være et generelt årlig kutt i budsjett-rammen i og med at 41 % av driftsbudsjettet gjelder kjøp av varer og tjenester.

Arrangementet «NM Veka 2021» er ikke kompensert i budsjettet og vil ha en kostnad inkl tapt leieinntekt for enhet eiendom på 0,3 mill.kr.

9.5 Etat kultur

9.5.1 Kort beskrivelse av etaten

Etat kultur består av følgende enheter:

Etaten ledes av kultursjefen og er organisert på følgende måte:

- Kulturadministrasjon/idrett og friluftsliv
- Bibliotek
- Kulturskole
- Kulturproduksjon/Carbon fritidsklubb

9.5.2 Økonomisk ramme etat kultur

KULTUR

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	47 453	47 453	47 453	47 453	47 453
Bergkunstsenter		250	500	500	500
Avvikle leiekontrakt med Lokstallen		-80	-80	-80	-80
Ungdom som ressurs		-500	-500	-500	-500
Byfest/ansattfest		400	400	400	400
Prismatrise kulturproduksjon		-150	-300	-300	-300
Kuttforslag 2020: Nedbemanning bibliotek		-300	-520	-520	-520
Kulturskole: Utsatt endring elevavgift til skoleår 20/21 (ksak 4/20)		-250	-250	-250	-250
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	47 453	46 823	46 703	46 703	46 703
Økte inntekter/kostnader :					
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2019, helårsvirkning	192	192	192	192	192
Selbuskogen skisenter - økt driftstilskudd		100	100	100	100
Prismatrise kulturproduksjon		100			
Utsatt økning elevavgift kulturskolen til skoleår 2021/22		250			
Tiltakspakke - kuttforslag		-1 050	-1 250	-1 250	-1 250
Sum rammeendring strateginotat	192	-408	-958	-958	-958
Nye rammer kultur	47 645	46 415	45 745	45 745	45 745
<u>Økte inntekter/kostnader:</u>					
Husleie SKU		300	300	300	300
Partnerskapsavtaler - økning fra staten		200	200	200	200
<u>Interne justeringer:</u>					
Kimensommer over til oppvekst		-350	-350	-350	-350
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Korrigert kuttforslag fra strategidokument - Kimensommer		350	350	350	350
Ungdom som ressurs. Splitt mellom kultur og oppvekst		350	350	350	350
Sum rammeendring budsjettdokument	0	850	850	850	850
Nye rammer Kultur	47 645	47 265	46 595	46 595	46 595

I første del av tabellen ligger allerede vedtatte endringer. Her er det lagt inn andel av driftsmidler til nytt bergkunstsenter ved Stjørdal museum, Værnes fra 2021 og med helårsvirkning i 2022. Som et viktig ledd i prosjektet *Bergkunstreisen i Trøndelag* ønsker Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK) og Stjørdal kommune å skape et museum og kompetansesenter for bergkunst ved SNKs lokalavdeling Stjørdal museum, Værnes. Dette i forståelse med Trøndelag fylkeskommune. Signalet fra Kulturdepartementet har vært at den statlige bevilgningene til bergkunst kan benyttes til en løsning som de ulike partene rundt bevaring og formidling av bergkunst er omforent om. Det er ventet et endelige vedtak om plassering og driftsform skal foreligge i høst. Det vil da være klart for oppstart av arbeidet med realisering av prosjektet i 2021.

Fra høsten 2020 er leieavtalen med Lokstallen opphørt, og det er helårstrekk i ramme knyttet til leieinntektskorrigering.

I budsjettforslag for 2020 var det lagt inn ønske om at Ungdom som ressurs skulle fortsette. Denne er tatt ut i øverste del av tabellen, men lagt inn igjen i budsjettforslag fra 2021. Fra 2021 er stillingen foreslått opprettet permanent og midlene er splittet mellom etat kultur og etat oppvekst 70/30. Dette utfra praktiske erfaringer mellom enhet Barn og Unge og fritidsklubben Carbon. Prosjektet har på årlig basis pågått fra 2017 – 2020 og har gjennom årlige rapporter kunne vise til svært gode forebyggende resultat. Ressursen har over tid blitt en nødvendig del av bemanningsressursen ved Carbon. I utvalg Kultur og Levekår ble det i septembermøte i år lagt frem som en orienteringssak, en samlet rapport over Ungdom som ressurs. Om ordningen ikke videreføres vil det bli en reduksjon i åpningstiden på Carbon.

Ansattfest 2021 var politisk ønsket på plass igjen etter å vært ett av innsparingstiltakene i 2020. Ett av kutt-tiltakene i 2021 til Etat kultur er at denne fjernes. Begrunnelsen er knyttet både til pandemien (ikke klart for å samle ansatte på en fellesfest i 2021) samt at en frigjør ansatteressurser til annet arbeid og ferieavvikling i etat kultur.

Det ble for økonomiplan 2020-23 vedtatt effekt av prismatrise kultur fra 2020 som skal øke i 2021 og ytterligere i 2022. I ett normalt driftsår av Kimen kulturhus hadde dette sett lyst ut, men korona satte en stopper for den effekten som ble lagt fram. I budsjettforslaget er det lagt inn at kulturproduksjon skal hente inn kr 50.000 i stedet for 150.000 kr i 2021. Om en fra 2022 vil være tilbake til normal drift og utleie er vanskelig å spå, men kulturetaten er optimistisk.

Kulturskolen la i budsjett 2020 fram kuttforslag om at søsken- og flerfagsmoderasjon skulle kuttes i sin helhet. For budsjett 2020 og økonomiplan 20-23 ble det vedtatt at søsken- og flerfagsmoderasjon skulle fortsette, men med reduksjon i posten. Det er også lagt inn at kulturskolen skal ha økt egenbetaling. På grunn av korona ble det laget sak om at denne endringen først får effekt fra skoleår 21/22. Det henvises til vedlegg «Gebyr og betalingsaster 2021» for å se på økningen.

Fra tiltakspakken som ble lagt fram i strateginotat er tiltaket knyttet til Kimensommer fjernet. Selv om tilbakemeldingene er gode og avviklingen har gått bra er det vanskelig for etat kultur å fortsette med dagens ordning. Dette knyttet til manglende faglig kompetanse, bemanningsressurser og lokaler i prosjektet. Å gjennomføre både Kimensommer og ha Carbon åpen om sommeren byr på utfordringer. Tiltaket er fjernet, og midlene flyttes tilbake til oppvekst igjen.

Kommunen har flere partnerskapsavtaler (Opera Trøndelag og SNK), og disse betaler vi en %-sats av det staten betaler. Dette er en post vi ikke styrer. I tillegg er økning i husleie av Kimen lagt inn.

Det er i det foreslåtte budsjettet ikke tatt hensyn til koronapandemien. Etat kultur vil også i store deler av 2021 lide av strenge tiltak for å avvikle arrangementer. Staten har varslet en stimuleringsordning for kulturhus som inkluderer de som driftes i kommunal regi. Utfra signalene fra kulturdepartementet kan ordningen bare benyttes på arrangement der kulturhuset selv står som arrangør og tar risikoen. Enhet kulturproduksjon er avhengig av inntekter fra fulle saler knyttet til arrangementer i Kimen for å nå sitt budsjettmål. Erfaringene i høst er at man går for halv maskin i avvikling av arrangement, men må ha en høyere bemanning på arrangementene for å tilfredsstille kravene til smittevern. Noen artister kjører to forestillinger for å få opp publikumsvolumet, men det fører igjen til lengre vakter og ekstra innleie av teknikere.

9.6 Kirker og øvrige

Rammen består av tilskudd til Stjørdal Kirkelige fellesråd, kostnader til revisjon, bevillingsavgifter og sivilforsvaret. Overføring til andre trossamfunn tas ut og overføres direkte fra staten.

Kirker og øvrige

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	15 918	15 918	15 918	15 918	15 918
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	15 918	15 918	15 918	15 918	15 918
Økte kostnader/inntekter:					
Sum rammeendring i Kommunedirektørens forslag	-	-	-	-	-
Rammer Kirker og øvrige, strateginotat	15 918	15 918	15 918	15 918	15 918
Budsjettforslag					
Økt tilskudd Kirkelig fellesråd (pris- og lønnsvekst -20 og -21)		400	400	400	400
Andre trossamfunn		-853	-853	-853	-853
Økte revisjonskostnader (vedtatt budsjett i Kontrollutvalget)		30	30	30	30
Gebyr skjenkebevilling		-100	-100	-100	-100
Sum rammeendringer budsjettdokument		-523	-523	-523	-523
NYE RAMMER Kirker og øvrige	15 918	15 395	15 395	15 395	15 395

Kommunedirektøren foreslår å øke rammen for tilskudd kirkelig fellesråd med pris- og lønnsvekst som tidligere år. Tilskudd til øvrige trossamfunn tas bort i sin helhet, da denne posten i statsbudsjettet for 2021 ble trukket ut fra kommunenes rammer og overført staten. I tråd med vedtatt budsjett i kontrollutvalget legges det inn en økning på 30 000 kr knyttet til økt revisjonskostnad. Det er også lagt inn en inntekstpost som gjelder gebyr for skjenkebevilling (henviser til gebyrer og betalingssatser 2021).

9.7 Politisk

Rammeområdet består av alle politiske utvalg og godtgjørelser. Videre føres også kostnader til kommune- og stortingsvalg, kontrollutvalg inklusive kjøp av kontrollutvalgssekretær (KONSEK) og støtte til politiske parti her.

Politiske organ

Beløp i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett 2020 (Ksak 4/20)	10 860	10 860	10 860	10 860	10 860
Valgkostnader		1 020	-	1 020	-
Vedtatt økonomiplan 2020-2023	10 860	11 880	10 860	11 880	10 860
Sum rammeendring i Kommunedirektørens forslag	-	-	-	-	-
Rammer Politiske organ, strateginotat	10 860	11 880	10 860	11 880	10 860
Politisk organisering					-600
Lønnsoppgjør (godtgjøringer)		300	300	300	300
Økt kostnad stortingsvalg		150		150	
Rammer Politisk, budsjettdokument	10 860	12330	11160	12330	10560

Kommunedirektøren har lagt inn 300 000 kr til årsvirkning lønnsoppgjør (godtgjøringer) og kr 150 000 i økte kostnader vedrørende avvikling av valg. Fra 2024 er det lagt inn et kutt på kr 600 000 som knyttes til organisering etter kommunevalget.